

JALTOS VAIDUOKLIS

Ar verta reikalauti jo pašalinimo?

Vytautas Meškauskas

Pereitame numeryje pastebėjome, kad didėjas įtempimas tarp JAV ir Sovietų Sąjungos žadina pavergtųjų tautų viltis ir duoda progos pasireikšti jų politiniams veiksniams emigracijoje. Citavom iš Valstybės Departamento 'Current Policy' No. 560 Valst Sekretoriaus padėjėjo Elliot Abrams pareiškimą, kad kova dėl žmonių teisių sovietų imperijoje JAV-bėms naudinga, nes jų atstatymas sumažins komunistų partijos galia vesti agresyvią politiką.

Tai primena tuoj po bolševikų revoliucijos laimėjimo buvusią pažiūrą, kad taika ir ramybė imanoma tik pašalinus jų režimą. Sumobilizuoti tam reikalui reikalingas didesnis jėgas tačiau nepavyko ir ilgainiui susigyventa su Sovietijos egzistencijos faktu. Ne tik susigyventa, bet ir buvo bandyta ji išnaudoti atskirų valstybių interesams. Neužmirškime, kad nepriklausoma Lietuva Sovietiją laikė labai svarbiu ir sau naudingu faktorium nesutikimuose su Lenkija ...

Jei dabartinė situacija duoda akstiną naujai akcijai, kur ją pradėti? Dairantis aplink - pirmiausia ateina galvon lenkų akcija per kongresą atšaukti susitarimus Jaltos konferencijoje, kaip Europos padalinimo simbolį. Tuo reikalu Illinois kongresmanas Tom Corcoran pereinamųjų metų lapkričio 18 d. ir senatorius Robert W. Kasten š.m. vasario 2 d. įnešė atitinkamas rezolucijas.

Dėl jų LB visuomeninių reikalų tarybos pirmininkas Jonas Urbonas rašo:

'Šiuo metu LB veda akciją, kad kongresas ir senatas ... tų rezoliucijų nepriimtų ... Jaltos susitarimų suspendavimas būtų nenaudingas mūsų reikalams, ypač kas liečia sienų klausimus ir Vilniaus kraštą, taip pat laisvo apsisprendimo klausimą ... Gaila, bet kai kurie mūsų veiksniai (Baltų Lyga) šių rezoliucijų priėmimą remia.'

Ar istorija nesikartoja? Cia pat reikia pastebėti, kad rezolucijos greičiausiai nepraeis. Ne dėl Jono Urbono pasipriešinimo, bet dėl Valstybės Departamento nusistatymo, kad Jaltos susitarimai neprieštarauja įprastiems diplomatiniams papročiams bei normoms, ir net būtų naudingi, jei sovietai laikytųsi jų raidės ir dvasios.

Lenkų komitetas POMOST, to reikalo spiritus movens aiš-

kina, kad Jaltoje Rooseveltas ir Churchillis sutiko su Stalino norais dėl tų kraštų, kurie visai nebuvo konferencijoje atstovaujami ar kaip nors atsiškai. Faktinai Jaltos susitarimai esą lygintini su Ribbentropo-Molotovo paktu.

Iš esmės kalbant, Jaltos konferencijos (1945 m. vasario 4-11) negalima suprasti be anksčiau įvykusios Teherano konferencijos (1943 m. lapkričio 28 - gruodžio 4 d.d.). Į Teheraną Stalinas atvyko būdamas isitikinęs, jog vakariečiai nori, kad sovietai - praktiškai vieni kariaudami su vokiečiais - nukraujuotų ir jų išsikėlimo Italijon nevertino. Jis reikalavo tikro antro fronto Europoje, ką Rooseveltas ir Churchillis pažadėjo. Kartu buvo susitarę bendradarbiavimą testuoti ir po karo bei sudaryti taikai išlaikyti organizaciją. Stalinas prieštaravo deklaracijai, kad visi išvaduoti kraštai bus nepriklausomi. Jis tačiau sutiko, kad Lenkijos sienos būtų tarp Curzono linijos ir Oderio upės, paliekant Vilniaus ir Karaliaučiaus klausimus atvirus. Lenkijos egzistencija vyriausybė su tuo nesutiko, o Sovietija atsisakė ją pripažinti, iki ji nesutiks su konferencijos nutarimu.

Jaltos konferencijos metu karo pabaiga jau buvo arti, tačiau Rooseveltas norėjo užsitikrinti sovietų dalyvavimą kare su Japonija. Sovietai jau buvo užėmę Varšuvą ir ten perkėlę savo 'Liublino vyriausybę', kuri naikino bet kokią opoziciją jai. Sovietai tačiau

(Nukelta į 2 psl.)

ALT S-gos XVIII seimo Clevelande š. m. gegužės 26 d. prezidiumas. Iš kairės: seimo globos komiteto pirm. A. Jonaitis ir ALT S-gos valdyba: O. Daškevičienė, pirm. V. Mažeika, M. Valiukėnas ir O. Kremeris.

J. Velykio nuotr.

Tautinė ideologija -- tautinės buities pagrindas

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos aštuonioliktojo seimo pagrindinė mintis

Aurelija Balašaitienė

Aštuonioliktasis Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimas, įvykęs Clevelando Lietuvių Namuose š. m. gegužės 26-27 dienomis, praėjo darbingoje, pakilioje ir vieningoje nuotakoje. Per darbo sesijas, išsamius pranešimus ir turiningas paskaitas bei orias diskusijas išryškėjo idomos ir giliai vertingas Tautinės Sąjungos bruožas, kuriam plačioji visuomenė iki šiol gal nebuvo skyrusi užtenkamo dėmesio, jam parodžiusi

įvertinimo ar supratimo. Tai yra iškėlimas minties, kad tautinės ideologijos puoselėjimas nėra vien partijos programos vykdymas, bet visos tautos likiminė užduotis, kylanti iš žodžio "tauta", o ne vien iš "tautininko" sąvokos. Gyvenant už pavergtos tėvynės ribų, tautinės sąmonės ugdymas tampa kiekvieno laisvėje gyvenančio lietuvių pirmąja pareiga. Be jos kovą už mūsų tautos laisvės atgavimą ir nepriklausomos vals-

tybės atstatymą lieka be pagrindų.

Pirmoji diena

Apie 10 val. ryto prie registracijos stalo spietėsi seimo delegatai, suvažiavę iš visos Amerikos, svečiai, viešnios, sveikintojai ir organizacijų atstovai. Tai daugumoje pažįstami veidai ir vardai, pastoviai susiję su mūsų visuomenės judėjimu įvairiausiose veiklos srityse. Gausiam dalyvių ir svečių būriui užėmus vietas, seimą pasveikino Clevelando ALTs skyriaus pirmininkas Antanas Jonaitis, taip pat einantis seimo globos komiteto pirmininko pareigas. Palinkėjęs seimui išsamiai susipažinti su nuveiktais darbais ir nustatyti tolimesnei veiklai gaires, seimui vadovauti pakvietė V. Mažeiką, ALT Sąjungos Ceentro valdybos pirmininką. Vaclovas Mažeika savo seimo atidarymo žodyje paminėjo ALT Sąjungos 35 metų įkūrimo sukaktį. Per tuos 35 metus organizacija išaugo į 18 skyrių. Jos nariai aktyviai dalyvauja Lietuvos laisvinimo darbuose, veikia įvairiose organizacijose ir bendrame kultūriname gyvenime. Jis pabrėžė reikalingumą stiprią ko-

(Nukelta į 5 psl.)

ALT S-gos seimo delegacija lanko mauzoliejų, kur palaidotas Lietuvos respublikos prezidentas Antanas Smetona.

J. Velykio nuotr.

SAVAITINĖ POLITIKOS Apžvalga

Iš didelio debesio mažas lietus. - Karo situacija Persijos įlankoje. - Iššūkis Saudi Arabijai parodyti, ką ji iš tikro gali.

I karą tarp Irako ir Irano žiūrime su nerimu. Jei laimėtų pirmasis, Irane įvyktų nauja revoliucija, kuri ko gero pasibaigtų viso krašto atitekimu sovietams. Tuo tarpu Irano laimėjimas Islamo fundamentalistų įtakai atiduotų visą arabų pasaulį. Už tat daug kas ciniškai pageidauja, kad abu kraštai gerokai nukraujuotų, o po to, kaip nors susitartų, stengtųsi kaip galima daugiau parduoti savo naftos, kas numuštų jos kainas. Tokios svajonės išsipildymui kelia pastoją prasidėjęs Irano-Irako orinis karas, grėšias sustabdyti naftos tiekimą ne tik iš kariaujančių kraštų, bet ir iš viso Arabijos pusiasalio. Tuo atveju, buvo būkštaujama, draudimo kainos taip pakils, kad nafta iš ten gabenti pasidarys neįmanoma, kas savo keliu pakels naftos kainas visame pasaulyje. Tuo atveju būtų pažeisti ir JAV interesai. Anot admirolo S. Turner, Carterio laikų CIA direktoriaus, JAV interesai būtų pažeisti, jei naftos statinės kaina nuo dabartinių 28-29 dolerių pakiltų vienu ar dviem doleriais. Kiek reikės to laukti?

Nors vieno super-tankerio (100,000 tonų) plaukiojančio iš Persijos įlankos apdraudi-

Jaltos vaiduoklis...

(Atkelta iš 1 psi.)

sutiko pasirašyti Išvaduotos Europos Deklaraciją, kuria sąjungininkai pasižadėjo padėti tautos išspręsti politines ir ekonomines problemas demokratišku būdu, sudarant koalicines vyriausybes, išpareigojusias praveisti laisvus rinkimus, ir įgalinant jas tą padaryti. (Kiti sutarimai, kaip dėl bėglių repatriacijos, šiandien liko liūdnu prisiminimu.)

Kaip matome - Valstybės D-to pažįrta, kad jei Jaltos principinis susitarimas būtų vykdomas, jis nebūtų blogas, turi pagrindo. Praktiškai žiūrėnt, Jaltos sutarimų atšaukimas nieko nepakeistų, tačiau sukeltas triukšmas tai svarstant būtų nebloga proga parodyti tikrą Sovietijos veidą ir todėl remtinas. Diskusijos tuo reikalu net yra reikalingos, turint galvoje kiek daug politikų reikalauja Centro Amerikos problemas išspręsti DE-RYBOMIS. Jaltos patyrimas ryškiai parodo, kas išeina iš koalicinių vyriausybių su komunistais.

Būkštavimas, kad atšaukimas vėl atiduotų Vilnių lenkams, nėra visai rimtas. Visų pirma, svetimųjų padiktuotos sienos ilgainiui išsilaiko, jei atitinka realybę. O antra, Vilnius niekada nebūtų atitekęs lenkams, jei būtų apgyvendintas susipratusių lietuvių daugumos.

mas jau dabar kainuoja 1.75 milijono dolerių, naftos kainos dar nepakilo, o Amerikoje už benzina net pradėjome mokėti centą kitą mažiau už galioną! Tai veda prie palyginimo, kad iš didelio debesio karta būsna nedaug lietaus. Mat pasaulinė naftos produkcija dabar viršija poreikavimą apie 20%. Kad išlaikyti dabartines kainas, OPEC kartelio nariai išpareigojo gaminti kiek mažiau. Laukiamas tačiau kainų pakilimas OPEC narius skatina gamybos nesumažinti, o gautas perteklius verčia jį parduoti bet kokiomis kainomis. Atseit, tik kariaukit toliau! Zinia, tai geriau negu kas galėtų būti, bet iš tikro - dabartinės kainos yra dar per aukštos. Jos prisideda bent dviem procentais prie pasaulinės infliacijos padidėjimo ir tiek pat numuša laisvojo pasaulio GNP (visas pajamas už gėrybes ir patarnavimus). Aukštos naftos kainos taip pat neleido greičiau atsigausti iš paskutinės ūkinės recesijos.

Besvarstant kas būtų geriau - karas ar taika - atėjo žinios apie Irano paskutinius pasirošimus pagaliau pradėti sa-

vo 'galutinę ofensyvą', kuriai jis yra sutraukęs pusę milijono vyrų netoli Basros. Jai atremti Irakas yra pasiruošęs geriau negu bet kada anksčiau. Jis gavo naujas europiečių ir sovietų ginklų siuntas. Jų tarpe ir sovietų raketos SS-12, kurios pasiekia taikinius maždaug už 400-500 mylių. Jų sprogstamasis užtaisas gali būti arba branduolinis arba 1 tonos dinamito, kuris, gerai nutaikintas, galėtų padaryti labai didelės žalos Irano naftos rafinerijoms Kharg saloje. Pėstininkų puolimui Majnoon apylinkėje birželio mėnuo yra labai tinkamas, kartu tačiau dabar, pelkėms išdžiūvus, jose gali veikti ir tankai, kurių Irakas turi daugiau. Kariniai stebėtojai Iraką laiko pranašesniu ginklais, karių apmokymu ir vadovybe. Iranas tačiau turi didelę persvarą žmonėmis. Kai šios eilutės pasiekė skaitytojus, puolimas ten jau galėtų būti prasidėjęs.

Jei tas laukiamas puolimas neduotų rezultatų, Iranas toliau būtų priverstas aviacijos puolimais bandyti pažeisti savo priešus, sustabdydamas jų naftos tiekimą. Svarstant tą galimybę reikia pastebėti, kad ir Iranas pats priklauso nuo savo naftos pardavimo, nors trumpam laikui galėtų apsieiti ir be to. Jo užsienio valiutos rezervai vertinami 12-14 milijonų dolerių.

Kaip atsimename, prezidentai Carteris ir Reaganas žadėjo laikyti Hormuzo sąsiaurį atviru. Atseit, Irano bandymai jį uždaryti iššauktų tiesioginę JAV reakciją. Tačiau Iranas kol kas visai nebando uždaryti to sąsiaurio, nes jis ir jam reikalingas. Per jį plaukia ir jam reikalingų reikmenų tiekimas. Jis tik bando paskan-

■ Iš kitos pusės

Kartais pasigendi skubesnės reakcijos. Štai jau prieš mėnesį (bal. 28 d.) ir už Vokietijos ribų sekamame DER SPIEGEL magazine pasirodė labai piktas straipsnis apie išeivijos lietuvių su ALTa priešakyje, bet rašant šias eilutes jis dar nebuvo paminėtas net dienraštyje.

Straipsnis pailiustruotas gera kun. dr. Juozo Prunskio nuotrauka šalia fotografijų, vaizduojančių pogromą prieš žydus, jų deportaciją ir pasiruošimą juos šaudyti. Į tokią kompaniją Prunskis pakliuvo dėl savo, ALTo vardu, išleistos brošiūros "Lithuania's Jews and the Holocaust", kur jis, pagal straipsnį, aiškina, kad pirmos sovietų okupacijos metu žydų dalyvavimas suėmimuose, tardymuose su kankinimais bei deportacijose buvo priežastys, paskatinusios kai kuriuos lietuvių su kriminaliniais polinkiais dalyvauti vokiečių akcijoje prieš žydus.

Atrodo, kad toks teigimas iššaukė tą "žudikai dar reikalingi" straipsnį, kurio autorius yra Leonid Olschwang. Kilęs iš Plungės, jis ten 1938 m. vedė lietuvių katalikę, gavęs tam dispensą iš šventojo Sosto per prel. Pukį. Ką jis vėliau darė, neparašyta, bet tapo sovietų karininku. 1949 m. Olschwangas pabėgo į Vakarus ir gyvena Bonnoje.

Olschwangas teigia, kad lietuviai žydus pradėjo prievartauti ir žudyti dar prieš vokiečiams ateinant, o sovietų administracijoje žydai gausiau dalyvavę tik dėl rusų kalbos mokėjimo. Jis kaltina Prunskį išvardinus sovietams dirbusius žydus, tačiau nutylėjus žudikus. Vienas lietuvis jam sakęs, kad jis negalys išduoti jam žinomo žudiko dėl to, kad vieną išaiškinus, paaiškėtų ir daug kitų. Olschwang duoda suprasti kad dėl to ALTa kovojanti prieš "Office for Special Investigations" pastangas tuos žudikus išaiškinti. ALTa net sugebėjusi papozuoti fotografijai su prezidentu... Prunskis minįs pavardes lietuvių, kurie gelbėjo žydus, tačiau jų skaičius, palyginus su žudikais, esąs tik kaip šaukštas vandens prieš visą kibirą.

Savo teigimams paremti autorius naudoja visą eilę lietuviškų šaltinių, pradedant Pakalniškio knyga apie Plungę, Darbininką, Akiračius, kun. Ylos knygą "Žmonės ir žvėrys", mini daug lietuvių pavardžių, tačiau lietuvis skaitytojas pastebės daug netikslumų ir net klaidų.

Su tokiu 'kaltinamuoju aktu' teisme nieko nepasieksi. Jis tik įrodo, kaip sunku po 40 metų atstatyti teisybę. Tai leidžia ir suprasti, kodėl Prunskis nemini žudikų pavardžių. Iš kur jis gali jas žinoti? O jei kas ką nors ir įskystų: ar galima jam patikėti? Tik Sovietijoje laikraščio straipsnis gali atstoti kaltinamąjį aktą ir sprendimą. Vakaruose kaltinamieji turi savo teises. Tai tačiau jokių būdu nepateisina tų klaidų įvykių, kurie visiems laikams lieka griežčiausiai smerktini.

(vm)

dinti Irako ir jo rėmėjų Persijos įlankos arabų valstybių su Saudi Arabija priešakyje tanklaivius ir ko gero sunaikinti rafinerijas ir naftos tiekimo vamzdžiais linijas.

Ką tuo atveju turi daryti JAV ir jų sąjungininkai D. Britanija, Prancūzija ir ypač Japonija, kuri didesnę savo naftos poreikavimą dalį padengia Persijos įlankoje? Pastaroji, žinoma, gali aiškintis, kad ji neginkluota. JAV davė suprasti, kad jos į konfliktą norėtų įsimaityti tik kolektyviai su savo sąjungininkais, jei to prašytų įlankos valstybės ir gautų jose bazes savo aviacijai, nes iš Indijos vandenyne plaukiojančių lėktuvnešių pakilę lėktuvai negali ilgesnį laiką išsilaikyti virš Irano.

Teoriškai, Saudi Arabija pati turi bent du kartus stipresnę aviaciją, kuri galėtų ne tik atmušti Irano lėktuvų atakas, bet padaryti didesnių nuostolių Iranui. Kadaiše galinga šacho aviacija įvykių buvo sumažinta iki 20-30 senesnio tipo lėktuvų, tuo tarpu Saudi turi dvigubai daugiau labai modernių F-15 naikintuvų. Praktikoje tačiau pasirodė, kad vienam Irano lėktuvui užpuolus tanklaivį, Saudi Arabijos naikintuvams prireikė 9 minučių pakilimui. Per tą laiką Irano lėktuvas laimingai grįžo į savo bazę. Ir tai

nepaisant to, kad Irano aviacijos judėjimą visą laiką seka 4 JAV tolimosios žvalgybos lėktuvai (AWACs), kurie prieš lėktuvus gali susekti 150 mylių atstumu.

Tokioje situacijoje Saudi Arabija pirmiausiai paprašė papildyti jos arsenalą papildomais benzino tankais jos 62-iems F-15 lėktuvams, parduoti ar paskolinti transporto lėktuvus, kurie galėtų ore papildyti naikintuvų benzina ir parduoti bent 400 Stinger raketų, kurias paleisti gali vienas žmogus (jos sveria apie 35 svarus ir gali pasiekti taikinius ore už trijų mylių). Viso to iki šiol Saudi Arabija negavo dėl Izraelio protestų, kuris aiškino, kad tie prietaisai ir ginklai Saudi Arabijai leis ne tik gintis, bet ir pulti toliau nuo jos esamus taikinius, kaip... Izraelį. Be to, Stinger raketą gali pagrobti teroristai. Prezidentas Reaganas šį kartą įsąke Saudi-Arabijos prašymą patenkinti, neatsiklausęs kongreso dėl laiko stokos.

Atrodo, kad Iranas mielai sutiktų nesimti jokių operacijų prieš Saudi Arabiją, jei Irakas nepultų jo laivų ir Khargo salos tanklaivių pripildymo įrengimų. Irakas tačiau aiškina, kad jis negali atsakyti nuo tų operacijų iki Iranas nesutiks su paliaubomis.

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro nu-
merio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais
ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespaus-
dinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

TAUTINĖ SAJUNGA GRIEŽTAI LAIKOSI VIDURIO LINIJOS

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininko inž. Vaclovo Mažeikos žodis, atidarant ALT S-gos seimą 1984 m. gegužės 26 d. Clevelande.

Gerbiamieji svečiai ir mieli Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seimo atstovai, — sveikinu jus visus čia susirinkusius į 18-tąją Sąjungos seimą Clevelande.

Lygiai prieš 35 metus, 1949 metais gegužės 22 d. New Yorke buvo suorganizuota Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga iš trijų tuo metu veikusių organizacijų: Lietuvai Vaduoti Sąjungos, Amerikos Lietuvių Misijos ir Lietuvių Tautininkų Centro. Šios trys organizacijos, panašių tikslų siekdamos bet veikdamos atskirai, nutarė savo gretas ir darbus sustiprinti susijungdamos į vieną stiprią organizaciją — Amerikos Lietuvių Tautinę Sąjungą.

Per tuos 35 metus Sąjunga išaugo į dabar veikiančius 18-ka skyrių, užėmė stiprias pozicijas lietuviškoje visuomenėje ir aktyviai reiškėsi kultūriname ir lietuvių išeivijos politiniame gyvenime dalyvaudama Amerikos Lietuvių Taryboje ir Tautinio Sąjūdžio vardu Vyriausiam Lietuvos Išlaisvinimo Komite. Sąjungos nariai atskirose vietovėse dalyvauja ir veikia kultūrinėse ir bendrinėse lietuvių organizacijose.

Vienas iš pagrindinių Sąjungos tikslų — aktyvus dalyvavimas lietuvių tautos pastangose atstatyti bei išlaikyti savam krašte nepriklausomą Lietuvos valstybę — įpareigoja mus būti stipriais savo įsitikinimais ir atspariais pašalinėms įtakoms. Mūsų broliai ir sesės Lietuvoje kenčia sunkų okupanto jungą ir jokių pagerėjimo prošvaisčių nenumatoma artimoje ateityje, todėl kova dėl laisvės bus

sunki ir ilga mūsų pareiga ne tik išlaikyti tą kovos dvasią savo tarpe, bet ir perduoti jaunesnėms kartoms ir taipgi ieškoti draugų bei užtarėjų kitų tautų tarpe.

Tautinė Sąjunga užėmusi stiprią vidurio liniją lietuviškoje visuomenėje tos linijos ir laikosi griežtai nenukrypdoma į šonus. Per daugelį metų Sąjungoje sutilpo ir darniai bendradarbiavo tiek konservatyvios, tiek šiek tiek liberalinės minties tautininkai. Šio darnaus junginio, tautinės srovės, atstovai esate susirinkę čia 18-tajame Sąjungos seime 35 metų Sąjungos gyvavimo sukaktyje. Čia yra proga, vieta ir laikas rimtai ir kritiškai pažvelgti į Sąjungos vedamą liniją, atsigaiivinti, pasiryžti ir nutrinti rūdis, jei pas ką jos yra atsiradusios, ir aptarti bei nustatyti gaires ateičiai.

Su šiomis mintimis, linkėdamas atstovams darbinę nuotaiką, šį seimą atidarau.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

ALT S-gos išd. O. Daškevičienė ir Vilties valdybos vicepirm. inž. K. Pocius dedant vainiką mauzoliejuje prie prez. A. Smetonos kapo.
J. Velykio nuotr.

Naujojo ALT S-gos pirmininko dr. Leono Kriaučeliūno žodis

ALT S-gos pirm. dr. Leonas Kriaučeliūnas

ALT S-gos pirmininko dr. L. Kriaučeliūno žodis, pasakytas ALT S-gos Seime Clevelande š.m. gegužės 27 dieną.

Jūs norite išgirsti, kokius kalnus norime nuversti. Lengva būtų prižadėti, bet — žinant sąlygas — nebūtų lengva įgyvendinti. Tad gal tik pasidalinkime mintimis, kokius planus turėsime ir jeigu ką pasiūlysite — priimsime dėmesin.

Pirmiausia stengsimės palaikyti Tautinę Sąjungą gyva, einant buvusių valdybų pėdomis. O tos pėdos giliai įmintos mūsų išeivijos lietuviškame gyvenime, vadovaujant patyrusiems Tautinės srovės veikėjams — V. Abraičiui, E. Bartkui, T. Blinstrubui, J. Jurkūnui, E. Cekienei, A. Mažeikai V. Mažeikai ir eilei kitų. Žinau, lengva nebus išlaikyti tą lygį, nes neturime to patyrimo. Esame jaunesni ne amžiumi, bet patirtimi — visa valdyba. Galia tik pasidžiaugti, kad ateina dvi jaunos jėgos ir amžiumi. Jeigu prigis — viltis ateičiai!

Zvilgtelkim toliau. Mūsų uždaviniai išeivijoje skirtingi nuo gyvenimo laisvoje Lietuvoje.

Nuo tos dienos, kai okupanto koja atsistojo ant mūsų žemės, mes susiduriame su pagrindiniais uždaviniais. Tai

lietuviybės išlaikymas, lietuviško žodžio ir lietuviškos kultūros išsaugojimas ir bekompromisinė kova dėl Lietuvos laisvės ir Nepriklausomybės. Ir tai atliksime dirbdami vieningai, suglaustomis gretomis ir stengdamiesi palaikyti draugiškus ryšius su visomis patriotinėmis organizacijomis.

Lietuvos laisvinimo darbe remsime bekompromisiniai Lietuvos laisvinimo veiksmus Alta — Vliką. Džiugu, kad tos linijos laikosi ir mūsų laikraštis Dirva.

Kaip žinote, tarporganizaciniai santykiai šiuo metu nėra geriausi. Turiu galvoje LB ir Altą — Vliką. Praeitose savaitės Dirvos vedamajame A. Juodvalkis kėlė mintį, kad

Tautinė sąjunga Amerikos Lietuvių Taryboje turėtų daugiau pasireikšti dėl santykių išlyginimo. Į tai aš dedu nelabai daug vilčių. Ne Alta santykius pagadino. Jeigu jie nori bendro, vieningo darbo, tai gera valia turi ateiti iš Bendruomenės pusės.

Matėme kas atsitiko po PLB ir Vliko pasitarimų. Sutarė lygiateisiškumo principu. Stai prieš dvi savaites įvykusiame Politinių Studijų savaitgalyje New Yorke Vlikas pakviestas tik stebėtojo teisėmis. Kada Vlikas paprašė, kad ir Vliko atstovui būtų leista pasisakyti, gautas griežtas NE!

Taigi, darbų daug — o rankų ir išteklių galėtų būti daugiau. Čia ir reikia Jūsų visų paramos, ypatingai skyrių. Mes stengsimės palaikyti gyvą kontaktą su skyriais, ne tik raštu, ir ypatingesnėmis progomis, kiek sąlygos leis, aplankydami juos. Stengsimės, kad Tautinės minties žmonėms Sąjungos durys būtų plačiai atdaros.

Nėra namų be dūmų — sako sena patarlė. Taip ir organizacijos gyvenime. Ne visi vienodai galvojame, ne visi tais pačiais keliais einame. Tačiau pamirškime vakardienos nesutarimus, asmeniškų kivirčus. Paduokime ranką viens kitam. Pradėkime naują dieną su meile, su pakanta. Tegul Tautinė Sąjunga būna

ALT S-gos XVIII

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos XVIII seimas, įvykęs 1984 metų gegužės mėn. 26 ir 27 dienomis Clevelande, Ohio, priėmė šiuo nutarimus:

1. S-gos seimas, konstatavęs, kad okupuotoje Lietuvoje mūsų tautiečių gyvenimas negerėja ir rusų okupanto priespauda nemažėja, — gėrėsi tautiečių tvirtu nusistatymu išlaikyti tautines vertybes ir link sulaukti šviesesnės ateities bei laisvo ir nepriklausomo gyvenimo.

2. S-gos seimas remia Nepriklausomos Lietuvos Diplomatinę Tarnybą, Vyriausiąją Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą ir Amerikos Lietuvių Tarybą.

Dalis ALT S-gos seimo daly

ALT S-gos PIRMININKO VACLOVO MAŽEIKOS PRANEŠIMAS SEIME

Lygiai prieš tris metus Sąjungos seime Detroite išrinkta Sąjungos valdyba pasiskirstė pareigomis sekančiai — Mečys Valiukėnas — vicepirmininkas spaudos ir informacijos reikalams, Mečys Šimkus — vicepirmininkas rūpintis filmos siuntinėjimu, įstatų spausdinimu ir tax exempt reikalais, Ona Daškevičienė — išdininė tvarkyti visus finansinius reikalus, Oskaras Kremeris — sekretorius, jo žinioje buvo posėdžių protokolai, bendraraščių ir kitokių raštų išsiuntinėjimas. Man, kaip pirmininkui, teko Sąjungą atstovauti, palaikyti ryšius su kitomis organizacijomis, lankyti skyrius, pravesti posėdžius ir vesti susirašinėjimą visais Sąjungą liečiančiais reikalais. Šios sudėties valdyba be pasikeitimų išbuvo visą laiką.

Valdyba, perėmusi pareigas, pirmą eilę susirūpino Sąjungos konsolidavimo ir tautinės spaudos stiprinimo klausimu. Tuo reikalu turėjome pasikalbėjimus su Br. Nemicku, Balu Gaidžiūnu ir asmeninius pasitari-

mus dalyvaujant būriui aktyvių tautininkų su Stasiu Santvaru, Vytautu Kasniūniu, Broniu Raila, Vytautu Alantu ir kitais. Šiuose pasitarimuose buvo iškeltos negerovės, kurios kankina Tautinę Sąjungą, buvo nuoširdžiai išsišnekėta, buvo kviesta užmiršti skriaudas, kurie jautėsi nuskriausti, buvo ieškota būdai vėl visiems sugrįžti į tautinę spaudą. Daug geros valios ir gerų norų iš visų buvo parodyta. Išvadoje valdyba išėjo su savo pareiškimu Naujų 1982 metų proga kviečiant į darnų tarpusavio santykiavimą bei kultūringą bendradarbiavimą, kuris rado pas daugelį šiltą atgarsį.

Pasitraukus dr. Jonui Baliui iš Naujosios Vilties redaktoriaus pareigų ir taip pat atsistatydinus leidėjų tarybos nariams, Naujosios Vilties žurnalas buvo atsidūręs bėdoje. Valdyba kreipėsi į Aleksą Laikūną prašydama perimti Naujosios Vilties žurnalo redagavimą. Aleksas sutiko ir kaip matote žurnalas yra geros rankose, redakcinė kolegija jį pasikvietė Br. Nemicką ir Mečį Valiukėną. Vietoje atsistatydinusių leidėjų tarybos narių, naujų narių valdyba nematė reikalo skirti, tokiu būdu leidėjų taryba kaip tokia šiuo metu neegzistuoja. Redaktorius palaiko ryšį tiesioginiai Tautinės Sąjungos ir Korp! Neo-Lithuania pirmininkais ir administratorium Br. Kasakaičiu.

Buvo pastebėta, kad Lietuvių Enciklopedijoje trūksta daugelio tautinės minties žmonių aprašymo. Todėl dabar, Juozui Kapočiui leidžiant naują papildymų tomą, valdyba sumanė tuo pasinaudoti ir pristatyti Lietuvių Enciklopedijos redakcijai tautinės minties žmonių, kurie galėtų būti enciklopedijoje. Tam reikalui valdyba pakvietė enciklopedijai talkininkauti dr. Algirdą Budreckį. Dr. Budreckis sutiko ir darbą atliko surinkdamas žinias iš apie pusšimčio žmonių ir pristatydamas visą tai L. E. redakcijai. Taip pat buvo paruoštas ir nusiųstas enciklopedijai papildymas apie Tautinę Sąjungą, ką atliko Teodoras Blinstrubas. Dr. Budreckiui už jo įdėtą didelį darbą priklauso nuoširdi padėka.

Prasidėjus akcijai rinkti aukas Lietuvos pasiuntinybės rūmų remontui, valdyba pati paskyrė 200 dolerių iš savo kasos ir paragino visus skyrius tam reikalui aukoti.

Praeitame seime buvo pakeisti įstatatai. Pakeistų įsta-

tų knygutė buvo atspausdinta ir išsiuntinėta visiems skyriams, norintieji ją gali gauti ir čia seime.

1982 m. gegužės 2 d. St. Petersburgo Floridoje buvo įsteigtas naujas Tautinės Sąjungos skyrius. Paruošiamuosius skyriaus steigimo darbus atliko Juozas Žvynys, kuris ir buvo išrinktas naujojo skyriaus pirmuoju pirmininku. Steigiamajame susirinkime dalyvavau ir aš pats, iš karto įsirašė apie 30 narių, o šiuo metu yra jau berods virš 50.

Yra jau pats aukščiausias laikas pribrendęs turėti rimtą studiją — knygą apie tautinę ideologiją. Valdyba kontaktavo ir tarėsi su vienu žymiausių mūsų žurnalistu Vytautu Alantu. Vytautas Alantas sutiko tokią ideologinę knygą parašyti ir ji yra rašoma, o valdyba yra išipareigojusi tą knygą išleisti. Labai gaila, kad šiai valdybai neteko tos knygos išleisti, nors mes ir kadenciją prarasime, bet pradžia yra padaryta ir sekanti valdyba galės tai užbaigti.

Amerikos Lietuvių Tarybos informacijos direktorius kun. Juozas Prunskis patiekė organizacijų sudarančių ALTą pirmininkams klausimus ir prašė į juos atsakyti kaip organizacijos žiūri ir vertina ALTos veiklą. Į tuos klausimus buvo atsakyta ir tie atsakymai buvo patalpinti Dirvoje.

Lietuvių Dienų proga praeitą vasarą Sąjungos valdyba su Korp! Neo-Lithuania Vyr. valdyba sukvietė tautininkus ir neolituanus į subuvimą Tautiniuose Namuose Chicagoje. Šis subuvimas buvo labai gausingas ir praėjo pakilioje nuotaikoje.

Valdyba nutarė sutvarkyti Sąjungos archyvą. Tam reikalui yra nupirkta užrakinama spinta patalpinta Tautiniuose Namuose Chicagoje. Sąjungos bylos spintoje yra jau sukrautos, raktas Sąjungos pirmininko žinioje.

Valdyba padarė pastangas ir išrūpino tax exempt statusą Sąjungai. Tai pasidarė ypač aktualu išvengimui didelių mokesčių kada pasitaiko palikimų. Šis statusas, kurį mes gavome, neduoda teisės paaukokujusiems Sąjungai nusirašyti taksus, bet pati Sąjunga nuo taksų yra atleista.

Filmas "Prezidentas Antanas Smetona" pagamintas praeitos valdybos buvo siuntinėjamas visiems kas jo prašė ir apkeliavo visą Ameriką ir Kanadą. Filmas yra valdybos žinioje, kas ir toliau norės, galės pasinaudoti. Su valdybos sutikimu Los Angeles skyrius yra pa-

gamines to filmo video tape ir kas nori gali video tape įsigyti už 100 dolerių.

Valdyba baigdama savo 2-jų metų kadenciją apsvarstė, kad ji dar yra pajėgi padirbėti vienus metus ilgiau ir paprašė Sąjungos Tarybos prailginti kadenciją vieniams metams. Taryba didele balsų dauguma (31 už ir 7 prieš) aprobavo kadencijos pratimą ir tokiu būdu valdyba ėjo pareigas iki šio seimo. Septyni Tarybos nariai balsavo prieš pabrėždami, kad jie balsuoja ne prieš valdybą ir esamus joje asmenis, bet, kad valdyba prasižengia įstatams, kur aiškiai pasakyta, kad seimai renkasi ne rečiau kaip kas dveji metai. Taip, įstatuose yra pasakyta, bet gyvenimas eina savo keliu, ir yra seimo valia pabarti mus, jeigu seimas skaito, kad mes nusi Kaltome įstatams arba ir pagirti mus, jeigu seimas mano, kad dėl to nieko blogo neatsitiko.

Valdyba turėjo 12 formalų užprotokuluotų posėdžių ir daugelį neformalių asmeniškai susitikimų ar telefonu reikalus aptarus.

Sąjungos informavimui apie valdybos darbus su nurodymais skyriams buvo išleisti 7 bendraraščiai.

Aplankiau keletą skyrių, būtent: Daytona Beach ir Apylinkių, Los Angeles, East Chicagos, St. Petersburgo, Cicero ir žinoma Chicagos. Šiuo metu Sąjunga turi 18-ka veikiančių skyrių. Būčiau gal aplankęs ir daugiau, bet sunegalavusi mano sveikata prieš metus laiko mane kiek sulaikė. Čia dar kartą noriu išreikšti nuoširdžią padėką visiems skyriams ir pavieniams asmenims, kurie siuntė man korteles su sveikatos linkėjimais. Tas mane tikrai stiprino ir džiugino sunkiose valandose.

Buvau pakviestas kaip Sąjungos pirmininkas ir nu-

vykau į White House kai 1983 m. gegužės 14 d. prezidentas paskelbė "Baltic Freedom Day".

Ši valdyba be pasikeitimų išbuvo 3 metus, turiu pabrėžti, kad visuose posėdžiuose dalyvavo visi valdybos nariai, bendradarbiavimas buvo nuoširdus ir buvo vienas malonumas su tokia valdyba dirbti. Visi valdybos nariai atliko jiems pavestas pareigas sąžiningai ir labai gerai, todėl čia noriu išreikšti vicepirmininkui Mečiui Valiukėnui, vicepirmininkui Mečiui Šimkui, išdininkei Onai Daškevičienei ir sekretoriui Oskarui Kremeriui nuoširdžią padėką.

Taipgi reiškiu padėką Tautinės Sąjungos skyrių pirmininkams, Sąjungos Tarybos nariams, atstovams Lietuvių Tautiniame Sąjūdyje — Eug. Bartkui, Teodorui Blinstrubui, Pranui Kašiubai ir Algiui Spearskui, atstovams Amerikos Lietuvių Taryboje — Petriui Bučiui ir Teodorui Blinstrubui, Vilties Draugijos pirmininkui Danieliui Degėsiui, Dirvos redaktoriui Vytautui Gedgaudiui, Naujosios Vilties žurnalo redaktoriui Aleksui Laikūnui ir redakcinės kolegijos nariams Broniui Nemickui ir Mečiui Valiukėnui ir administratoriui Broniui Kasakaičiui ir visiems Sąjungos nariams vienu ar kitu būdu prisidėjusiems prie tautinės veiklos.

Ypatinga padėka priklausio Clevelando skyriui ir jo pirmininkui Antanui Jonaičiui ir visam seimui globoti komitetui už darbą ir pastangas šį seimą organizuojant.

Su šiuo seimu Sąjungos valdyba skaito savo pareigą atlikusi ir savo pratestą kadenciją užbaigia. Ačiū.

Vaclovas Mažeika
Tautinės Sąjungos
pirmininkas

DO YOU SPEAK A FOREIGN LANGUAGE?

LET US HELP YOU EARN
YOUR MICHIGAN REAL ESTATE
LICENSE!

General Development Corporation's Michigan Branch is expanding. We are offering an exciting Real Estate training program leading to a Michigan Real Estate license. After completion you will be placed on our Marketing staff full or part time. During your sales training of 4 weeks you will receive a salary plus commission plus management opportunities available. Join and grow with Florida's leading community developer/builder with a 27 year business history in Michigan. For interview full or part time call Mr. Ben Giovannelli, Branch Manager, outstate call 1-800-624-1663. Local (313) 552-9200 or write to:

GENERAL DEVELOPMENT CORP.
OF FLORIDA
16400 W. Twelve Mile Rd.
Suite 201
Southfield, MI 48076
Attn: Branch Manager

Tautinė ideologija - tautinės buities pagrindas

(Atkelta iš 1 psl.)

vos dvasią Lietuvos laisvimo reikale, ir tą dvasią perduoti ateinančioms kartoms.

Sugiedojus JAV ir Lietuvos himnus, Dievo Motinos parapijos klebonas kun. Gediminas Kijauskas, S.J. perskaitė invokaciją, o centro valdybos vicepirm. Mečys Valiukėnas pakvietė visus pagerbti per paskutiniuosius 3 metus sąjungos mirusių narių atmintį, mirusius išvardinant pavardėmis.

Aleksas Laikūnas savo turiningoje paskaitoje, minint prez. Antano Smetonos 40 metų mirties sukaktį, žvelgdamas į mūsų tautos istorinius įvykius iš keturių dešimčių metų perspektyvos, originaliai nagrinėjo pirmojo Lietuvos prezidento asmenį, sąmoningai jo nevadindamas "paskutiniuoju". "Mes tikime, kad Lietuva kada nors bus laisva, tai naujasis prezidentas bus penktasis", pastebėjo prelegentas. Jis konkrečiai parodė ir mūsų dabartinės visuomenės reakcijos ir pažiūrų pasikeitimus, vertinant tragiškuosius netolimos praeities istorinius įvykius. Prezidento pasitraukimas į Vakarus ir jo atsisakymas grįžti į sovietinės kariuomenės okupuotą Lietuvą Pozdniakovo ir Dekanozovo pasiuntinių kvietimu kadaise buvęs smerkiamas, o dabar jau vertinamas kaip išmąstytas, išmintingas sprendimas. Jo pasitraukimas iš okupuotos Lietuvos atnešęs daug reikšmingesnius rezultatus, negu Latvijos ir Estijos savo kraštuose likusių prezidentų jau seniai pamirštas, liūdnas, beprasmiškas žuvmis. Antano Smetonos buvimas Vakaruose sėkmingai padėjo demaskuoti Sovietų agresiją ir užmačias laisvo pasaulio tautoms dar tuo metu, kai nebuvo priimta prieš Maskvos politiką neišsireikšti. Prelegentas taip pat paminėjo prezidento griežtą atsisakymą

karo jėga iš Lenkijos teritorijos atsiimti Vilnių, Antarojo Pasaulinio karo pradžioje žlungant Lenkijai. Šiandieną būtume amžiams apkaltinti kaip nacių pusėje prieš Vakarų sąjungininkus kovojusi tauta. Paskaitininkas suminėjo ir ištisą eilę laisvojo pasaulio lietuvių spaudos pareiškimų, kurie jau skiriasi nuo ankstyvesniųjų samprotavimų, kiek tai liečia nepriklausomos Lietuvos gyvenimo ar Antano Smetonos asmens vertinimą.

Po paskaitos sekė ilga žodžių ir raštu sveikinimų eilė. Sveikino mūsų diplomatią, centrinių organizacijų pirmininkai ir atstovai. Pirmininkas Vaclovas Mažeika kalbėjo apie Lietuvos ateities perspektyvas ir būtiną reikalą svarstyti, ką investuosime į Lietuvos ateitį. Būsimą Lietuvos nepriklausomybės santvarką nuspręso savo žemėje gyvenanti tauta, ne emigrantai. Bet dabar, mūsų tautai atėmus balsą, mes turime neginčytiną privilegiją kalbėti tautos vardu, ir mūsų negalima "palikti už durų". Turime nebėgti nuo Lietuvos problemų, prisidengdami išsivystę skraiste". Kalbėtojas realiai ir įžvalgiai nusekė išeivių pareigas, reikalaujamas atsižvelgti tiek į mūsų tautoje vykstančią tragediją, tiek ir pasaulyje esančius drastiškus pasikeitimus. Tautinė ideologija esanti visos veiklos pagrindas, todėl ALT Sąjunga nutarusi pakviesti rašytoją, žurnalistą ir Dirvos romano konkurso laureatą Vytautą Alantą parašyti tautinės ideologijos knygą. V. Alantas jau tą darbą pradėjęs.

Prie mikrofono pakviestus V. Alantą, seimo dalyviai ir svečiai jį pasitiko su audringais plojimais. Rašytojas savo trdumą kalbą pradėjo mintimi, kad tautinė ideologija apima visą tautos buitį ne kaip partijos programa, bet kaip visos tautos ideologija. Atsižvelgiant į Lietuvos geo-

Prie ALTS seimo registracijos stalo: E. Maslauskienė, A. Mackuvienė, J. Budrienė ir O. Kremeris.

politinę padėtį, svarbu nustatyti individo pareigas prieš kolektyvą ir atvirkščiai, formuojant tautos kultūrinę ir ekonominę pažangą, pirmoje eilėje atsižvelgiant į bendrą visos tautos gerovę. Lietuvos ateitį visada įtakos didieji, grobuoniškai nusistatę kaimynai, todėl ir tautos ideologija turi skirtis nuo tų tautų ideologijos, kurios gyvena ramioje aplinkoje. Mūsų likimo klausimą kalbėtojas trumpai susumuoja taip: "žūti ar būti?", todėl ir tautinė ideologija yra pavojaus ideologija, kuri padėtų atstumti pavojus ir užtikrintų tautos saugumą. Į tautinę ideologiją turėtų tilpti visų pažiūrų žmonės, nes bendras tautos ir valstybės likimo reikšmas yra pats svarbiausias, kadangi visišką vienybės siekimą yra tik nepasiekiamas idealas. Nuomonių priešingybės turėtų jungti bendras žygis. Tautinę ideologiją, anot kalbėtojo, diktuoja pati istorija. Kadaise vieningai savanoriai, partizanai kovoję su bendru priešu, nesiškirtydami. Pavergtos Lietuvos pagrindis jau yra sujungęs visas jėgas prieš okupantą. Tautos laisvė turi likti mūsų visų bendras tikslas.

Toliau sekė Jono Rimkūno paskaita tema "Žvilgsnis į ateitį". Nors paskaita bus išties atspausdinta Dirvoje, čia norėčiau nors trumpą santrauka skaitytojus supažindinti su Jono Rimkū-

no mintimis. Kalbant apie ateitį, logiškai tenka pagrįsti bet kokius planus praeities patirtimi ir pažinimu. Kalbėtojas paskaitos pradžioje chronologiškai apibūdina savo paskaitos laikotarpį, minėdamas 1918 metų sovietinės "Izvestijos" straipsnį, kuriame jau tada buvo pareiškiama, kad Pabaltijo valstybės trukdysiančios sovietų žygiui į Vakarų Europą. Nektartodamas visiems gerai žinomų jaunos Lietuvos valstybės pažangos faktų, prelegentas išsamiai analizuoja mūsų tautos aktyvią ir pasyvią rezistenciją prieš okupantus iki šios dienos, paraleliai suformuodamas išeivių masės Amerikoje nuotaikas, įnašus ir aspiracijas, parodydamas, ką radome ir kuo prisidėjome bei ką pakeitėme. Ateitis, atsižvelgiant į bendrą ir vieną tautos kamieną Lietuvos teritorijoje, taip pat gali būti apsprendžiama iš dviejų perspektyvų: emigrantų masės ir pačios tautos. Mesdamas žvilgsnį į įvairius istorinius įvykius, A. Rimkūnas paminėjo mums beveik nežinomą faktą, kad Maskvos ultimatumo svarstymo metu prezidentas Smetona siūlęs ultimatumą atmesti ir savo valstybės neutralumą ginti ginklu. Aišku, kad jo nuomonei paklusus, mūsų tautos likimas būtų kitoks. Tik klausimas, ar iš viso būtų išlikusi nors menkiausia, mažiausia mūsų tautos dalis. Nagrinėdamas dabartinės išeivijos padėtį, prelegentas pastebi, kad jaunoji mūsų karta nesižavi mūsų politinėmis partijomis, todėl negalime sukurti politinių partijų užnugario, kai tuo tarpu Lietuvių Bendruomenei pavyko patraukti jaunimą, tuo išigijant užnugarį, ir nemažai nuveikiant. Gi Lietuvoje, egzistuojant ir prisitaikėjams, ir kolaborantams, ir rezistentams, neturėtume reikauti negyvų herojų, kad, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, nereikėtų lietuvių ieškoti kapinėse ar Sibiro taigose. Jo logiškai pagrįsta ir originali mūsų veiksmų veiklos ir moralinės tei-

sės analizė sukelia idomių diskusijų, nors argumentai, pagrįsti istorinės tautos, laisvo apsisprendimo ir socialinės technikos samprotavimais yra sunkiai sugriaujami. Prelegentas, cituodamas prof. Girnių, tvirtina, kad "kilmė dar ne viskas. Tautinę gyvybę išlaiko tik tautinė sąmonė". Jono Rimkūno paskaitą seimo atstovai ir svečiai įvertino ilgais plojimais.

Iškilmingam posėdžiui pasibaigus, po neilgos pertraukos, kurios metu buvo skubama pasisveikinti ir pabendrauti, buvo pradėtas pirmasis darbo posėdis, sudarius seimo prezidiumą iš Petro Bučo, Alekso Laikūno, Vytauto Matonio, sekretoriais pakvietus Jadvygą Budrienę, Verutę Lenkevičienę ir Joną Rastenį. Seimas be pataisymų priėmė patiektą darbotvarkę, su mažais pakeitimais patvirtino registracijos, mandatų, nominacijų ir nutarimų komisijas. Pati pirmojo darbo posėdžio pradžia jau žadėjo sklandžią tolimesnių darbų eigą. Sąjungos pirmininkas V. Mažeika padarė trumpą, bet išsamų trijų metų valdybos veiklos pranešimą. Prieš tris metus Detroitė išrinktą valdybą sudarė V. Mažeika, pirmininkas, Ona Daškevičienė — išdininkė, Mečys Valiukėnas — vicepirm. spaudos ir informacijos reikalams, Oskaras Kremeris — sekretorius, Mečys Šimkus — vicepirm. finansiniams ir mokesčių reikalams. Toji valdyba be pasikeitimų savo darbą dirbo iki šios dienos. Savo kadencijos metu valdyba sėkmingai išlygino sąjungos vidaus nesusipratimus, vedė dialogą su nepatenkintais jos nariais, išlygino nesklaidumus ir atsiekė šiltos bendradarbiavimo nuotaikos. Rodydama dėmesį tautinės krypties spaudai, valdyba susirūpino "Naujosios Vilties" ateitimi, į pasitraukusio redaktoriaus dr. J. Balio vietą pakviesdama A. Laikūną. Išdininkės Onos Daškevičienės pranešimas susilaukė

(Nukelta į 6 psl.)

Dalis ALT S-gos seimo dalyvių. Pirmoje eilėje sėdi: inž. E. Bartkus, dr. A. Butkus, dr. D. Degėsys, inž. K. Pocius.

V. Bacevičiaus nuotr.

Ką investuosime į Lietuvos ateitį?

Vyt. Alantas

Keletas pastabų dėl tautinės ideologijos

Užsiminus apie Lietuvos santvarką ir ateitį, tūlas viengentis taria, jog tą be galo svarbią ir jautrią problemą spręsią tautiečiai Krašte, kitaip sakant, mums, išeiviams, nesą ko kišti nosies į tą reikalą. Sutinku, kad tai bus priespaudą kenčiančių mūsų tautiečių neginėytina privilegija kalbėti tautos vardu, bet nesutinku, kad mes, išeiviai, turėtume būti palikti už durų. Mums nemažiau rūpi Lietuvos ateitis, kaip mūsų broliams okupuotame Krašte. Mano nuomone, kiekvienas geras lietuvis, kur jis bebūtų Likimo nublokštas, neturėtų ramintis ir teisintis neprivalas svarsyti tautos reikalų prisidengęs išeivystės dangstimi. Atvirkščiai, mes privalome galvoti, mąstyti, o gal kartais ir pasvajoti apie tautos ateitį, nes galų gale Lietuva mūsų visų bendra tėvynė.

Pastebėčiau ir tai, kad mums, išeiviams, žiūrintiems į okupuotą Kraštą iš saugesnio ir ramesnio taško, gal tautos ateitis aiškiau matyti, kaip mūsų broliams, kuriems akiratį nuolat temdo Kremliaus teroro debesys? Prisimintina čia

Rašytojo Vytauto Alanto kalba, pasakyta Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos seime š. m. gegužės 26 d. Clevelande.

ALT S-gos seimas

(Atkelta iš 5 psl.)

gyvų diskusijų. Jos modernus buhalterijos žurnalo įvedimas ir kasos tvarkymas buvo užgirti, tačiau trūkumas sąjungos turto ir vėntarizacijos nariams neteikia pilno sąjungos finansų vaizdo. Seimas siūlo būsimą išdininką sekti Onos Daškevičienės atskaitomybės tvarkymo pavyzdžiu ir jos darbą užgyrė bei už jį pareiškė padėką. Kontrolės komisijos pirm. Vincentas Gruzdis savo pranešime perskaitė revizijos komisijos aktą, pripažindamas kruopščią ir pavyzdinę išdininkės buhalteriją, radęs visus pateisinamus dokumentus ir kasos atskaitomybę puikioje tvarkoje. Pirmasis darbo posėdis buvo baigtas pakilioje nuotakoje, net ir diskusijų metu kalbant mandagiai, santūriai ir su žiupsneliu pas mus taip retai tepasitaikančio humoro. Clevelando ALT S-gos skyriaus rūpesčiu parūpinti veltui priešpiečiai ir svečių, ir dalyvių buvo su tikti su dėkingumu ir neslepianiu apetitu.

(Bus daugiau)

dr. A. Štromo 1977 m. "Europos Lietuvoje" paskelbtą straipsnį, kur jis tarp kitko pažymi, kad tik čia, užsienyje, mes galime sukurti savo kraštams atitinkančius jų interesus ir tradicijas politinių struktūrų modelius.

Kalbant apie tautinę ideologiją, reikia atsižvelgti į Krašto sąlygas, kurios iš pagrindų pasikeitė okupacijos metais. Nepriklausomybės laikais mes buvome perdėm žemdirbių tauta. Maždaug 80% gyventojų vertėsi žemės ūkiu. Mes atkūrėm valstybę pasiremami kaimu. Mūsų ekonomika rėmėsi žemės ūkiu. Net ir lietuvių kalbos mes mokėmės iš kaimiečių. Mūsų tautinėje ideologijoje atsispindėjo kaimiečio filosofija. Pvz. prezidentas A. Smetona kaimiečių talkos paprotį, kaip vieną šulų, padėjo savo vienybės ideologijos pagrindan.

Noriu pasakyti, kad kaimas buvo senas, giliai šaknis įleidęs į tautos podirvį kamienas, aplink kurį telkėsi visos tautos ir valstybės rašytojai kone per visą nepriklausomybės laikotarpį dar gausiai sėmėsi įkvėpimo iš kaimiečių gyvenimo. Jaunas lietuvis inteligentas apsigyvenęs mieste, vis dar mintimis grįždavo į kaimą ir per atostogas lankydavo savo gimtąją sodybą.

Okupacija tautos gyvenimą sudarkė iš pagrindų. Kaime liko gyventi tik mažuma, daugumas persikėlė į miestus. Tai nebuvo natūrali socialinė raida, o maskolių stiliaus primesta brutali atmaina, į kurią itin tenka atkreipti dėmesį, kalbant apie tautinę ideologiją. Kolūčiai lietuvišką kaimo idiliją sužlugdė. Kaimo aureolė, kaip tautos kamieno, prigiso ir jo reikšmė sumažėjo. Visais kanalais brukoma komunistinė propaganda visai alina tautinę sąmonę ir knisiasi po pačiais lietuvių pagrindais. Kai tautai išplėsiama laisvė ir jos varavimą pagriebia įsibrovėliai, jai belieka svarbiausias uždavinys gelbėti tautinį gyvastingumą, skandinant iš priešo stovyklos plūstančiose nutautinimo bangose. Žodžiu, mūsų tėvynėje stoji nauja gadynė, reikalaujanti iš esmės peržvelgti visą tautos būseną ir netgi rimtai susimąstyti dėl lietuvių charakterio keitimosi. Tas klausimas be abejo priklauso irgi tautinės ideologijos svarstymams.

Tautinė ideologija — pavojaus ideologija

Taigi, kas yra tautinė ideologija? Tai labai painus, jautrus ir platus klau-

simas, apimantis visą tautos buitį. Todėl ji nėra partijos programa, o tautos pasaulėžiūra. Ją formuluojant tenka atsižvelgti į tautos istoriją, dabartį ir turėti galvoje ateitį. Čia tik pažymėsiu keletą jos principų, būtent:

tautinė ideologija formuluoja krašto politinės santvarkos kryptį, ypač atsižvelgdama į Lietuvos geopolitinę padėtį tautų kryžkelėje;

pabrėžia tautinės kultūros svarbą tautai ir numato palankiausias sąlygas jai klestėti;

doroja piliečio santykius su valstybe, atsieit, numato individo pareigas bei atsakomybę prieš kolektyvą ir atvirkščiai, kolektyvo išpareigojimus individo atžvilgiu;

tautinė ideologija planuoja kultūrinės, ekonominės, socialinės ir kitų sričių pažangos kryptį, atsižvelgdama į bendrą tautos gerovę.

Nesakau, kad tie aptariami apimtų visą tautinės ideologijos turinį, čia dar daug ko trūksta, bet, manau, duoda pakankamai aiškų vaizdą kurlink jį krypsita. Tautos gerovė ir saugumas turi būti visų piliečių svarbiausias rūpestis. Tautinė ideologija geriau išryškėtų, jei plačiau paliestume valstybės politinę santvarką, valstybės ir bažnyčios santykius, piliečio išpareigojimą valstybei, santykius su kaimynais, Lietuvos ateitį Vakarų ir Rytų Europos kryžkelėje ir t.t. Bet čia ne vieta apie tai kalbėti, tik noriu pabrėžti, jog dabartinis istorinis momentas mus versta verčia labai rimtai susimąstyti, nes ką tik mano suminėti klausimai yra be galo aktualūs, svarbūs ir reikalauja atsakymų.

Tautos gyvenime improvizacijos politika pavojinga. Visada reikia ruoštis iš anksto ir stengtis numatyti ateitį.

Tautinė ideologija — pavojaus ideologija

Reikia įsakmiai pabrėžti, kad Lietuvai, gyvenančiai ypatingai pavojingoje zonoje, būtina ir pavojaus ideologija. Lietuvai gresia, grėsė ir grės ateityje kaimynų pavojai. Mums dieną naktį reikia budėti ir būti pasiruošusiems visai gintis nuo priešo, kurių ginklo tūtos nuo sienų atkreiptos į mūsų kiemą. Juk savaime suprantama, kad viena ideologija pravers tautai, gyvenančiai ramioje, saugioje užuovėjoje, o kita būtina tautai prisilaikančiai nedraugų pašonėje.

Kai tavo sodybą nuolat

Rašytojas Vyt. Alantas kalba seime apie tautinę ideologiją. J. Velykio nuotr.

tyko pulti nevidonai, tai neturi kitokios išeities, kaip laikyti paraką sausą ir savo sodybą apsitverti tokiomis užtvaramis, kurių neįveiktų piktas kaimynas. Tad formuluodami savo ideologiją, nė vienai akimirksniui neturime ir negalime išleisti iš akių išorinių pavojų. Pabrėžiu, mūsų tautinė ideologija yra pavojaus ideologija, apibūdinama trim žodžiais: — žūt ar būt! Mes be abejo pasirenkame būti. Jei taip, tai tada ir mūsų ideologija turi būti taikoma pavojams atremti ir tautos saugumui patikrinti.

Ideologijų ideologija

Dar norėčiau trumpai šį klausimą paliesti ir kitu požiūriu. Tautinės ideologijos rėmuose gali sutilti visokių pažiūrų bei konfesijų tautiečiai, net ir mažumos. Bet kai tu eini į Tautos Panteoną svarstyti ir spręsti bendrą valstybės klausimų, palik už durų partines programas ir konfesijas ir vieningai kelk ranką už bendrą tautos ir valstybės reikalą. Būtų klaidinga reikalauti, kad Petras, Jonas ir Jurgis, susėdę už vieno stalo, staiga užtrauktų su-

tartinę. Siekti visuotinės vienybės yra niekad nepasiekiamas idealas, nes žmonės lieka žmonėmis ir nei jų galvosenos, nei charakterių nepabruksi po vienu vardikliu.

Betgi tautinė ideologija visuotinės piliečių vienybės negali atsisakyti tuo atveju, kai to reikalauja bendras tautos labas. Žodžiu, tautinės minties filosofija turi būti tas pertvaras, už kurio prityla nuomonių priešingybės ir visi jungiasi į bendrą žygį. Tuo atveju dingsta pozicija ir opozicija, ir visi piliečiai susiburia aplink tautos židinį. Ta prasme tautinė ideologija tampa ideologijų ideologija vienijanti ir cementuojanti piliečius aplink tautos kamieną, kuris gali išleisti daugybę atžalų. Noriu pasakyti, kad politinių, profesinių ir konfesinių grupių darbuotės turi būti kreipiamos ta linkme, kad atsiremtų į tautinį pagrindą, ir neprieštarautų bendram tautos ir valstybės labui.

Ar tautinė ideologija įgyvendinama?

Jei kas mane paklaustų, (Nukelta į 7 psl.)

Simon Travel
nauju pavadinimu

AUDRA Travel
kviečia keliauti kartu

11 DIENŲ LIETUVOJE
Liepos 24

Rugsėjo 4

13 DIENŲ SU GIMINĖMIS!!!
Liepos 4

Spalio 2

Rugpjūčio 9

Gruodžio 19

VIENOS SAVAITĖS

Liepos 10 Rugsėjo 10

Spalio 2

Skridimai numatyti patogiomis prancūzų ir suomių oro linijomis. Keliones lydimos patyrusių palydovų.

Mūsų įstaigoje jūs gausite geriausią patarnavimą:

- sutvarkant dokumentus iškvietimams
- nuperkant automobilius, kooperatinius butus bei kitas dovanas giminėms Lietuvoje
- tarpininkaujant bei sutelkiant ypač gerą finansinę paramą, greitą ir labai naudingą giminėms Lietuvoje palikimų sutvarkymą.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnių žinių teiraukitės nauju adresu:

1576 Bloor St. W., Toronto, Ont., Can.ada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)

Tel. (416) 532-8772 arba (416) 537-3060
Telex 06-986766 TOR

Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872
Savininkė — Audronė Našlėnaitė-Simon

Ką investuosime į Lietuvos ateitį?

(Atkelta iš 6 psl.)
ar tokia ideologija įgyvendinama, atsakyčiau: — **Tautinę ideologiją mums diktuoja pati istorija!** — Savanoriai kūrėjai vieninai išėjo su ginklu rankoje ginti laisvės. Miško Broliai, partizanai, nesiskirstė jokiomis partijomis bei konfesijomis kovodami su priešais. Dabar pagrindinė Lietuva sutartinai ir didvyriškai priešinasi okupantui. Pavojai suburia tautą į vieninę frontą. O juk Lietuvai gresia nuolatiniai pavojai. Ne taip svarbu kokių pažiūrų lietuviai nesiduoda Maskvos pavergiamas, svarbiausia, kad visi siekia to paties tikslo — tautos laisvės. Gal būt vieni labiau pabrėžia konfesinį momentą, kiti — tautinį, tačiau visus jungia daiktas tas pats tikslas — žūt būt atsikvoti laisvę kad ir skaudžiausiomis aukomis. Tauta norėdama išlikti gyva, kito kio kelio neturi...

Ir vėlgi tautinė ideologija bus reikalinga tautai, išbridusiai iš maskoliško liūno. Išvija savo tautiečius medžiagiškai ir dabar remia, be abejo, remis ir pasibaigus okupacijai, bet ar to pakaks? Kraštas bus reikalingas ne tik medžiaginės paramos, bet ir dvasinės pagalbos, tarčiau, dezinfekcijos maskolių užnašoms valyti, kad mūsų broliai vėl galėtų atsikvėpti grynu lietuvišku oru. Nesakau, kad visi mūsų gentainiai būtų ten uždusę Kremiaus propagandos dujose, bet kas be ko, kad ilgainiui neįkristų pikto sėkla į galvas ne taip atsparių tautiečių, kuriems mūsų "greitoji pagalba" gal ir labai pravertė. Nekalbame apie tuos atskalūnus, kurie su kūnu ir dūšia parsidavė ir nuėjo tarnauti tautos priešams. Bendra nuomonė yra ta, kad tautos kamienas tebėra sveikas, kad tik kai ku-

rios šakos supuvo ir reikės jas nugauti.

Mes tikime, kad Lietuva atgaus laisvę ir atkurs savo valstybę. Gal ir mūsų, išėivių, sugestijos bus ne pro šalį vėl atsistojančiai ant savo kojų tautai, žinoma, jei mes tokių sugestijų turėsime. Gal tautinės ideologijos žodis prisidės prie tautos žaizdų bei linkmės nustatymo? Galime grįžti tėvynėn tuščiomis rankomis, bet galima šį tą ir parsivežti. Pagaliau savo mąstymus galime užfiksuoti ir čia, toli nuo Lietuvos. Spausdintam žodžiui nėra jokių geležinių uždangų: vienaip ar kitaip mūsų mąstymai Kraštą pasieks.

Mano atsakymas į klausimą: ką mes investuosime į Lietuvos ateitį, aiškus: kokia bus lietuvių ideologija, kaip jis bus pasirodęs spręsti labai sudėtingas ir painias atsikūrusios laisvos tautos problemas, tokia bus Lietuvos ateitis. O tautinė ideologija gali ir labai pasitarnauti gydančios tautos žaizdams ir smaigstant gaires į jos ateitį.

WANTED
MACHINE REPAIRMAN MILLRIGHT
Experienced in the field of punch press repair, must be able to handle the dismantling & reassembly of all types of presses & air & mechanic clutches — willing to relocate to E. Tennessee. Top wages & benefits to qualified personnel. Send resume to **PRESS INC., P. O. BOX 1381 MORRISTOWN, TN. 37813 OR CALL (615) 586-2406.** (18 24)

SEABROOK ISLAND COMPANY

COME & JOIN OUR TEAM

This fabulous luxurious sea side resort community has immediate openings for the following positions:

**SMALL ENGINE MECHANICS
UTILITY MECHANICS
CARPENTERS
SECURITY GUARDS**

Excellent benefits & working environment.

If interested in any of the above.

Please apply at Personnel Dept.

SEABROOK ISLAND COMPANY

P. O. BOX 32099 JOHNS ISLAND
CHARLESTON, S. C. 29417
(21-23)

New Jersey taut. šokių grupė Liepsna ir vadovė B. Vaičiūnaitė.

A. Bitėno nuotr.

Dalyvaukime ir remkime tautinių šokių šventę

Pasigavęs skubantį VII laisvojo pasaulio lietuvių tautinių šokių šventės lėšoms telkti komisijos pirm. dr. Ferdinandą Kauną, paprašiau pasisakyti apie šiuolaikiais atlekančios šokių šventės ruošą ir lėšų telkimą. Dr. F. Kaunas yra kuklus žmogus, nemėgsta reklamos, bet prisiimtas pareigas atlieka tyliai ir pareigingai.

Pasiskaitykime apie ką dr. F. Kaunas pasakoja.

Pernai rudenį, JAV LB tarybos sesijos metu Clevelande, buvau paprašytas Krašto Valdybos pirm. dr. Antano Butkaus pagelbėti jam lėšų telkime. Grįžęs Chicagon, pakviečiau Karolį Milkovaitį, šaulių sąjungos tremtyje centro valdybos pirmininką, veiklų visuomenininką, rašytoją — bendram pirmininkavimui. Jisai prišnekino Likanderienę į sekretores, Marcinkienę prie renginių, o ši pritraukė Endrijonienę, Karelienę, Ramanauskienę ir Adomavičiūtę. Talkon stoji gydytojų — slidininkų "dekanas" K. Pabedinskas — išdininku, o inžinierius atstovauja K. Burba. Man pačiam tenka pajudinti kolegą gydytojus. Taip ir užsukom ratą, dar pasikvietę spaudos bei radijo atstovus įžanginėn konferencijon. Po pernykščių II PL Dienų, dar jaučiasi išsisėmimas, nuovargis, net apatija ir (greičiausiai išsisukinėjimu pagrįstos) abejonės.

Centrinis Clevelando komitetas ir taip jau turi eibę rūpesčių, tai stengiamės jų galvų nekvaršinti. O, jeigu ir pasitaikytų, kad auka lietuvių bei paliestų abi kišenes: aukotojo ir gavėjo, Clevelando ar Chicagos, viskas eina į bendrą krepšį. Lietuviškasis dosnumas ir reikalo supratimas ligšiol neapvyly, manau neapvils ir šįsyk. Betkoks susikirtimas

gali tik pagyvinti, ne slopinti veiklą bendram tikslui.

Bendroji sąmata bando išlaikyti 200,000 dol. ribose, tačiau praeities patirtis rodo, kad išlaidos pralenkia sąmatoj numatytas sumas, nors ir stengiamasi būti neišlaidžiais.

Antrosios Pasaulio lietuvių dienos, Lituanistikos Katedra ir kasmetinės rinkliavos laisvinimo reikalams, švietimui, šalpai gerokai vargina nuolatinius aukotojus. Tuo tarpu mūsų ligšiolinės įplaukos vos padengia einausias propagavimo, ruošos ir organizacines išlaidas. Į išsiųstus 3.000 laiškų, atsiliepia per mažas nuošimtis. Esu išsiuntęs asmeninius laiškus savo kolegoms gydytojams ir draugams, tikėdamas didesnės paramos. Reikalingą sumą turime sumesti, jei nenorėsime atsisėsti į "kaliošą".

Komitetas neša tik organizacinę našą (Ir dar gau-

na pylos!). Padėkim jam, kaip ir dera išėivijos bendrakeiviams, atsigabendami Clevelandan liepos 1-mą ne tik tavo šeimą, bet ir visus artimus bei tolimus giminaičius, prietelius ir neprietelius.

Parodykim su entuziazmu ir pasididžiavimu lietuviško šokio vispusišką grožį.

* * *

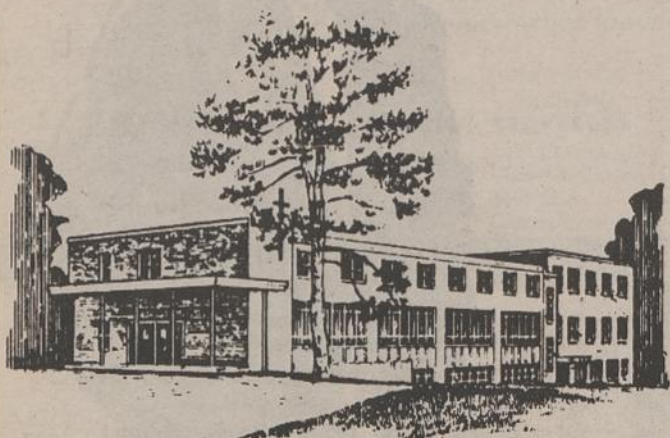
Dr. F. Kauno pastangoms tenka tik pritarti ir paprašyti visų lietuvių nuoširdžios paramos finansais ir dalyvavimu šioje lietuvių tautinių šokių šventėje.

Tai yra bendras reikalas visų lietuvių, ne vien tik Clevelando. Clevelandiečiai, nešdami didžiąją šventės našą, stengiasi visus pritraukti prie šio renginio ir gauti paramos bei talkos. Tad nebūkime abejingi ir šalti, o visomis išgalėmis padėkime. Ruošos komitete, meninėje bei muzikinėje dalyje yra pritraukti jauni žmonės, gal neturintieji tiek visuomeninio patyrimo, bet rodą gerus norus ir atsidavę šiam renginiui. Ne-nu-vilkime ir jų. Jei pasitai-ko klaidų ar nuomonių skirtumų, lyginkime jas, bet dirbkime, nes to reikalauja visų lietuvių bendras reikalas. Mažiau kritikuokime, bet dažniau ištieskime paramos ranką. Pasibaigus šokių šventei, galėsime kritikuoti ir nurodyti klaidas, kad ateities renginiuose jų nekartotumėme.

Tad į bendrą darbą!

A. Juodvalkis

PRANCIŠKONŲ VASARVIETĖ

Lietuviai pranciškonai kviečia jus praleisti atostogas Kennebunkport, Maine vasarvietėje.

Sezonas prasideda birželio 30 ir baigiasi rugsėjo 3.

Vasarvietė yra labai gražioje kurortinėje vietoje — prie pat Atlanto vandenyno. Yra jūros vandens baseinas, teniso aikštė, vėsinami kambariai, gražus parkas, rengiami kultūriniai vakarai. Buto ir maisto kainos žemesnės negu kitur.

Informacijai adresas:

Franciscan Guest House
Kennebunkport, Maine 04046
Tel. (207) 967-2011

ENGINEER

Project Engineer BSEE 2-3 years experience in Digital Logic Circuit Design, Electronics Hardware and Application Computer Program. Should have good analytical and communication skills. Knowledge of MIL SPECS a plus. Please send credentials to:

PERSONNEL MANAGER
MECHANICAL PRODUCTS
P. O. BOX 723
JACKSON, MICHIGAN 49204
An Equal Opportunity Employer
(21-23)

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
2533 West 71 St., Chicago, Ill.
1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

A.A. DR. STASYS BUDRYS

Dr. Stasys Budrys netikėtai mirė 1984 m. balandžio 19 d. Sarasotoj, Floridoj. Gimė 1916 m. Vilniuj, Lietuvoje. 1935 m. baigė Aušros berniukų gimnaziją Kaune. Studijavo mediciną V. D. universitete ir baigė 1940 m. Nuo 1941 m. dirbo Kauno tuberkuliozinė ligoninė. 1941 m. vedė kurso kolegę Mildą Kuršaitę.

1944 m. raudonajai armijai užplūstant tėvynę, su vienerių metų dukrele pasitraukia į vakarus. Kurį laiką gyvena ir dirbo sudetų krašte, TB sanatorijoj, vėliau UNRRA ir IRO stovyklose kaip gydytojas.

1947 m. atvyko į JAV. Atlikęs privalomą ligoninės praktiką Chicagoje, kazimieriečių šv. Kryžiaus ligoninė, gavęs praktikos teises, nuo 1949 metų buvo bendros praktikos gydytoju pietinėj Chicagos daly. 1962-1963 metais buvo Central Comm. ligoninės gydytojų pirmininku. Praktika vertėsi iki 1983 m. Dalinai dėl sveikatos buvo išėjęs į poilsį.

Dr. Stasys Budrys buvo studentų gydytojų korporacijos Fraternitas Lituanica narys. Kaip studentas buvo korporacijos tėvūnys ir arbiter elegantiarum pareigose. 1950 m. "F. L." Korp! atsikūrus Amerikoje, buvo valdyboje įvairiose pareigose (1951-52 metais pirminku).

1949 m. įsijungė į Amerikos Lietuvių Gydytojų Draugiją Chicagoje. 1957 metais buvo vicepirmininku, vienas iš pagrindinių

A. A. Stasys Budrys

organizatorių I-jo Amerikos lietuvių gydytojų suvažiavimo Chicagoje. 1958 m. Illinoiso Lietuvių Gydytojų Draugijos pirmininkas ir 1965-67 m. Amerikos Lietuvių Gydytojų Sąjungos pirmininkas.

Po II-jo A. L. G. Sąjungos suvažiavimo dr. Stasio iniciatyva buvo pradėtas leisti "Lietuvių Gydytojų Biuletėnis". Kad biuletėnis būtų geriau priimtas vietinių lietuvių gydytojų, atsak. redaktorium buvo pakviestas tada autoritetingas Chicagos lietuvių gydytojas dr. S. Biežis. Tačiau visą technišką darbą dirbo dr. Stasys Budrys iki 1965 m., kada redagavimo darbą perėmė dr. Milda Budrienė, bet techniškąjį darbą atliko dr. Stasys iki 1970 metų. Iki dabar jis buvo Medicinos žurnalo redakcinės komisijos narys.

Dr. Stasys nuo jaunystės buvo jūrų skautas. Amerikoje buvo pakeltas į skautininkus, vienas iš pirmųjų organizatorių atkūriant jūros skautus Chicagoje. 1956 m. iš p. Rako Michigan'e

DETROITO LIETUVIAI

Antanas Grinius

ANTANĄ PETRAUSKĄ PRISIMENANT

Prieš vienerius metus Floridoje mirė Lietuvos kariuomenės ats. karininkas ir Kretingos apskrities policijos vadas Antanas Petrauskas. Žmonos Adelės rūpesčiu jo kūnas atvežtas Detroitan ir palaidotas šeimos kape Mt. Elliott kapinėse.

Velionis buvo mano artimas giminaitis. Lietuvoje retai susitikdavome, tik pripuolamai giminių subuvmose, gyvenome atskiruose miestuose. Tremtyje, atvykus Amerikon, abi mūsų šeimos apsigyveno Detroito ir nuo to meto susidraugavome.

Abu buvome ALT S-gos nariai ir dažnai tos Sąjungos Detroito skyriaus valdyboje. Ir šeimoje ir visuomeninėje veikloje Antanas buvo darbštus, veiklus ir pareigingas.

Nebuvo linkęs daug šnekėti, bet buvo geras, tylus klausytojas ir labai taiklus pastaboms bei išvadoms.

Priklausė karių-veteranų Ramovė sąjungai ir šaulių kuopai ir buvo, beveik nuolatiniai, jų valdybų nariu. Tai buvo ne kalbų, o veiklos vyras, tikras lietuvis patriotas paremdamas lietuvišką veiklą savo darbu ir atdara pinigine.

Jis buvo vienas iš pradininkų įsteigti Detroito Dariaus-Girėno klubą, kurio iniciatyva buvo sudaryta draugija įsigyti Detroito

lietuvių namus. Tokie namai buvo surasti ir nupirkti. Namai erdvūs su dviem salėm, patalpa klubui bei daug kitų kambarių.

Šeštadieniais bei sekmadieniais Lietuvių Namai užė lyg bičių avilys: visuose namų kambariuose, salėse ir užkampiuose buvo parengimai, susirinkimai, posėdžiai, pasitarimai ir pan. Viskas nemokamai, jei nebuvo imama mokesčio į kurį nors iš tų parengimų.

Tai buvo nuopelnai tokių vyrų kaip kad buvo velionis Antanas. Jis mirė širdies smūgiu perankstyvai, vos sulaukęs 72 metus.

Velionio našlė Adelė nujausdama ir suprasdama savo mylimo vyro norą jo mirimo metines paminėjo ne artimųjų ir draugų subuvmose, o įnešdama Tautos Fondan 1000 dolerių, kaip Antano Petrausko pomirtinę duoklę Lietuvos laisvinimo kovai. Tą pat dieną buvo atnašautos šv. Mišios už Antano sielą Detroito ir Floridoje, kame dabar gyvena Adelė Petrauskienė.

Toks buvo a. a. Antanas Petrauskas ir jo detroitiskiai labai pasigendame.

Stasys Šimoliūnas

DR. VAINUČIO VAITKEVIČIAUS PASKAITA

Birželio 10 d. Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre, po 10:30 val. mišių, dr. Vaidevutis Vaitkevičius skaitys paskaitą — Vėžio ir kitos ligos. Taip pat bus rodomos ir skaidrės. Detroito ir apylinkių lietuviai kvie-

čiami gausiai dalyvauti. Paskaitą rengia Dievo Apvaizdos parapijos taryba.

ATIDARYTA PILĖNŲ STOVYKLA

Gegužės 27 d. buvo atidaryta jūrų šaulių švyturio kuopos Pilėnų stovykla. Diena buvo graži ir į atidarymą suvažiavo daug žmonių. Šaulės vadovaujamos moterų sekcijos vadovės Angelės Buksnienės turėjo prisigaminusios užtektinai įvairių valgių, o šauliai gėrimų.

Turtingame dovanų stale išdėstytos dovanos visiems krito į akis. Dovanų dalinimą pravedė Petras Bukšnis. Jam talkininkavo Danutė Petrauskienė ir Onutė Selenienė. Elena Bražiunienė laimėjo savo pačios keptą tortą. Stovyklos reikalams atsilankiusieji sumetė 135 dol.

Kuopos pirmininkas Bronius Valiukėnas padėkojo moterų sekcijos vadovei Angelei Bukšnienei ir jos talkininkėms Stefanijai Paulikienei, Sofijai Sirutienei, Solomėjai Grigaitienei ir Liudai Macionienei už maisto pagaminimą.

PRISIMINTI MIRUSIEJI

Gegužės 28 d. šv. Antano parapijos bažnyčioje kun. Alfonsas Babonas ir kun. Kazimieras Simaitis šaulių intencija koncelebravo mišias. Po mišių nuvyko į švento kapo kapines, lankė šaulių, ramovėnų kapus, pasimeldė ir ant jų kapų įsmeigė po lietuvišką vėliavėlę. (agr.)

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

ELECTRICIANS

Expanding Grand Prairie Plant has immediate openings for experienced Electricians. Working knowledge of AC and DC Motor and Controls necessary. SCR Drive up to 400 Horsepower a plus. 5 years industrial experience. Up to \$25,000 per year including overtime. Non smokers only. Apply or call:

POLY AMERICA

2000 W. MARSHALL
GRAND PRAIRIE, TX. 75051
214-647-4374
EOE, M/F

(22-26)

TAUPYKITE DABAR

Pas mus. Ne visi tarnautojai yra lietuviai, bet kiekvienam skyriuje galima susikalbėti lietuviškai.

St. Anthony

Federal Savings and Loan Association

10 South 660 Route 83 (At 92nd St.).
Willowbrook, Ill. 60521

Phones: Chicago: (312) 242-4395
Cicero: (312) 656-6330

FSLIC

Willowbrook: (312) 789-0777

Joseph F. Gribauskas
Executive-Secretary

Dennis N. Gribauskas
Senior Vice-President/
Willowbrook Manager

Open Mon., 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat., 9-1; Closed Wed.

išgavo žemės, kur buvo įrengta nuolatinė lietuvių skautų stovykla ir iki mirties buvo tos stovyklavietės patikėtinis (trustee). 1962-1964 m. buvo skautų akademikų Vydūno Jaunimo Fondo pirmininku.

Dr. Stasys didelis foto mėgėjas, jis vienas iš organizatorių Foto Archyvo, įsikūrusio 1972 m., jis buvo archyvo patikėtinis pirminku.

Nuo pat atvykimo, bet ypatingai paskutiniame dešimtmety, aktyvus Amerikos gydytojų organizacijose: Chicagos medikų sąjungoj, Illinois valstijos medikų sąjungoj. Tose organizacijose daugelį metų buvo atstovu ir delegatu iš vietinių Chicagos gydytojų organizacijų.

Dr. Stasys palaidotas šv. Kazimiero kapinėse, Chicagoje. Jo netekus, liks sunkiai užpildoma spraga kaip gydytojo, žmogaus, draugo, šeimos tėvo, aktyvus ir dosnaus skauto, Fraternitas Lituanica korporanto, spausdinto žodžio puoselėtojo ir daugelio planų iniciatoriaus, rėmėjo.

V. Šaulys, M. D.

Puikiausius kailius rasite

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANĄ BURŠTEINĄ

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

ŽVILGSNIS Į ATEITĮ

Jono Rimkūno pasakaita "Žvilgsnis į ateitį" skaityta Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Seime š. m. gegužės 26 d. Clevelande.

Duotoji tema — žvilgsnis į ateitį — galėtų būti plati ir įdomi. Dvi priežastys, neleidžiančios jos mums plačiau panagrinėti, būtų: Sąjungos Seimo darbotvarkė, ribota laiko atžvilgiu, ir mūsų visų, manau, nujautimas, kad Lietuvos valstybinės nepriklausomybės bylai tebeeinant, negalima "žaisti atviromis kortomis". Žinome, kad politika ir diplomacija turi savo saugumo sektorius iš kurių nevalia išeiti. Išskiriant kasmetinius ir dar proginius mūsų dabartinio didžiausio globėjo J. A. V. užtikrinimus, kad ji nepripažįstanti Pabaltijo valstybių inkorporacijos į Sovietų Sąjungą, mūsų byla vėlesnioje emigracinėje raidoje į pasaulio forumą plačiau iškilo Helsinkio Akto pasirodymo metu (1975 m.) ir po to sekusiomis Pokonferencinėmis Konferencijoms: Belgrade, Madride ir Stockholme. Nežiūrint to akto kontroversinių sampratų, jis mums dar paliko valstybinę de jure, kurios pasėkoje dar galime džiaugtis savo konsulatais ir nesugrąžintais Sovietų Sąjungai valstybinio turto likučiais. Tačiau, sekant mums gerai pažįstamo H. Kissin-

Jonas Rimkūnas

gerio žodžiais: "Yra klaida galvoti, kad galite priversti didelę ir galingą valstybę daryti ką nors tik dėl to, kad ji buvo pasirašiusi sutartį. Principe, jos atsakymas bus tik toks: jei norėsite — darysime, jei ne — niekas mūsų neprivers."

Kalbant apie mūsų pavergtos tėvynės ir išeivijos ateitį, gal būtų pravartu nors trumpai perbėgti per paskutiniuosius įvykius ten ir čia ir, susidarius bent apytikrą esamos padėties vaizdą, daryti, žinoma irgi tik apytikrą, viziją į ateitį.

I. Mūsų tėvynė Lietuva

Prof. K. Pakštas yra pasakęs: "Kaip šveicarija yra charakterizuojama aukštais kalnais, Italija — meno kūrinių, Suomija — ežerais, tai Lietuvą tiktų pavadinti kraštu, kuriame labai pavojinga gyventi mažai tautai". Rusiškoji IZVESTIJA dar 1918 metais rašė: "Es-

Jonas Rimkūnas

tija, Latvija, Lietuva stoviskersai Rusijos kelio žygiuoti į Vakarų Europą. Jos užstoja mūsų revoliuciją... Šią tvorą mums būtina pralaužti..." Ir ji buvo pralaužta.

Pradedant jau pirmąją 1940 m. okupaciją, Lietuva pateko didžiųjų pasaulinių įvykių sūkurin, iš kurio išsinerė dar gyva, nors ir netekusi daug sveikatos, sužalota ir suluošinta. Būdamas "tautų kryžkelėje", pasauliniams įvykiams besiklostant, nebegalėjo išlaikyti savo naturalumo ir turėjo patekti į vieno kurios, mirtiną kovą kovojančių milžinų, įtakos, eventualiai ir valdžios, sferą. Pasirinkimo tarp Rytų ar Vakarų nebuvo, kaip dažnai bandoma diskutuoti išeivijos periodikoje. Tai nulėmė mums gerai žinomi aktai ir slapotos sutartys galingųjų. Buvo tik viena, nuo mūsų pačių priklausanti galimybė: atmetus visus ultimatus, visomis pajėgomis ginti savo neutralitetą. Tai buvo vienas sunkiausių ir istorinių tuometinės Lietuvos vyriausybės apsisprendimų.

Ministerių kabineto daugumai, betgi, nepriėmus Respublikos Prezidento A. Smetonos pasiūlymo "ultimatumą atmesti ir gintis" (Gen. K. Musteikis, Prisiminimų Fragmentai), Prezidentas pasitraukė į užsienį. "Tačiau, kaip protestas, tai tebuvo privatus veiksmas, nes A. Smetona jokio viešo pareiškimo nepadarė" — rašo Vidzgiris (AIDAI Nr. 5, 1980 m., straipsnyje Lietuvos Laisvės Kovos). Po to, žinoma, susilaukta ir priekaištų, daugiausiai, manyčiau, jau iš į Vakarus pasitraukusių tėvynės mylėtojų. Vienas poetas jautriai eiliavo: "... Vienas kraujo lašas būt tave nuplovęs, bet varge jo vieno Tu pasigėdai, nors stiprybę sėmė iš didžios senovės, liko netesėti mūsų pažadai... — Taip rašė Jonas Aistis, stebėdamas tautos agoniją... iš Paryžiaus...

XX-tas AMŽIUS rašė: "Tauta, kuri negina savo nepriklausomybės, pasiteisindama, kad vistiek neapgins — yra neverta gyventi..."

Laikams bėgant į praeitį, dabar, jau po 44 metų, daugumai mūsų pabėgėlių — atrodo, kad gal buvo pasi-elgta ir protingai, atmetant tiesioginį — valstybinės, ginkluotos konfrontacijos kelią ir pasirenkant, nors irgi kraujingą, bet gal kiek racionališkesnę alternatyvą: karinę ir pagrindinę tautos (jau nebe valstybės) rezistenciją. Pagrindinė rezistencija veikė, šalia ginkluotosios, faktiškai nusitę-

susios net iki 1956 m.) visų okupacijų metu. Vienas svarbiausių gi įvykių reikia laikyti 1941 m. sukilimą, paskelbusį Lietuvą nepriklausoma ir pastačiusi, nors ir trumpam laikui, savo vyriausybę". 1941 m. sukilimas", rašo Julius Vidzgiris AIDUOSE", nuėmė nuo tautos kaltinimą, kad ji sava valia įsijungusi į Sovietų Sąjungą ir nesipriešinusi valstybės užgrobimui. Jis, 1941 m. birželio mėn. 23 d., davė formalų valstybės atstatymo ženklą — vyriausybę (AIDAI Nr. 5, 1980 m.).

Patekusi Sovietų Sąjungos sferon ir valdžion Lietuva turėjo priimti ir visą Sovietų Sąjungos politinę, ekonominę, socialinę ir kultūrinę sistemą. Prasidėjo perėjimo-transito periodas, užsitęsęs apie 30 metų, iš kurių pirmieji dešimtys buvo patys sunkiausi ir žiauriausi. Nekalbant apie okupantus, ir iš pačių lietuvių tarpo būta daug blogos valios žmonių, daug keršto, sąskaitų suvedinėjimo, įskundimų, išdavinių, svetimo turto grobstymo etc. Šiame periode buvo galutinai palaužtas partizaninis pasipriešinimas (likviduojant "banditus"), užbaigta Lietuvos ūkininko likvidacija, išvystyta (prieš konstitucinę) kova prieš religiją, sustiprintas jaunimo ateistinis auklėjimas, suniekinta Lietuvos praeitis, jos karžygiai ir pirmūnai, nepriklausomybės laikotarpis, sukurta naujoji Lietuvos istorija etc. Kas skaitėte Elenos Jociūtės AŽUOLINELĮ galėsite susidaryti gana tikrą Lietuvos ūkininko likvidacijos vaizdą. Autorės žodyje E. Juciūtė rašo: "... taip tą paskutiniųjų keturių dešimtmečių epochą, pilną negirdėtų ir neįsivaizduojamų žiaurumų, norima uždengti okupantų leidžiamomis miglomis, virš kurių stengiamasi parodyti saulėta "rojaus" gyvenimą po raudonąja vėliava."

Šio seimo dalyvių dauguma, manyčiau, esame išgyvenę visą Nepriklausomos Lietuvos laikotarpį. Puikiai žinome, kaip bekilanti iš 123 metų letargo tauta bandė siektis ir vytis seniai nepriklausomu gyvenimu besidžiaugiančias vakarų Europos valstybes. Per 22 metus padarėme stebuklus. Žinome, taip pat, kad dar liko daug neaptvarkytų sričių, k. a.: žemės ūkio darbininko, padienio darbininko ar amatininko socialinis aprūpinimas, nemokamas gydymas, nemokamas švietimas, nedarbo klausimai etc. Tačiau visa širdimi tikėjome, kad laisvai gyvendami, pamažų ir čia būtume padarę didelę pažangą be tokio didelio, net 30%, tautos išnaikinimo, esamos ūkinės ir ekonominės pažangos sulik-

vidavimo ir tautinių bei valstybinių vertybių suniekinimo.

Šitaip dalykams susiklosčius, dabartinėje Lietuvoje, jau kiek stabilizuotoje, ir turime: kiek lengviau dirbanti, nemanau kad per sotų, gerokai nugerianti kolhozininką, nedidelių kvalifikacijų visokių trestų ir valdžios įstaigų žemesnio rango tarnautojų kadra, fabriko darbininką bandantį (turbūt nedidelėje mažumoje) pasidaryti "stachanoviečiu", sistemai vis dar nepritarianti elementą, vis dar areštuojamą, tardomą, mušamą, "teisiama" ir tremiamą į plačiosios tėvynės "gulagus" ir sistemai prisitaikiusią (daugiau ar mažiau) inteligentiją, bandančią laviruoti tarp geresnio gyvenimo ir Vorkutos.

Pagal Dr. Vytauto Vardžio klasifikaciją, dabartinėje Lietuvoje esančios trys grupės: opozicionierių, autonomistų — galvojančių, kad Lietuva be Sovietų Sąjungos išsilaikyti negalėtų ir kad autonomijos galėtų ir užtekti, ir postalininė karta, galvojanti ir apie nepriklausomybę tik orientuotą į socializmą (AIDAI Nr. 2, 1981 m.).

Su tokia tai Lietuva ir turi išeiviją, bandydama nenutrūkti nuo tautos kamieno, bendrauti, o kai kur ir bendradarbiauti (rezistencijos atveju).

(Bus daugiau)

FORGING HAMMER OPERATOR

Canton Drop Forge, a leading supplier of steel and non-ferrous forgings, is seeking forging hammer operators. Applicants must have specific hammerman background and work experience to qualify. Reply in writing ONLY — no phone calls or walk in applicants accepted. Send resume to: MR. H.E. ENGLAND, PO BOX 6902, CANTON, OHIO 44706

MOLD MAKERS

Minimum of 10 years of building and maintaining thermoset and thermo plastic molds. Requires a high degree of development knowledge and machining techniques. Contact:

EATON CORPORATION OF FLORIDA

2074 Whitfield Ave., East Sarasota, FL 33580

Equal Opportunity employer M/F (15-22)

OWNER OPERATORS

The fastest growing trucking company in Charleston, S. C. and Savannah, GA. needs Owner Operators. Pays \$.72 loaded/\$.64 empty mile. Fuel advances. Good company benefits. Requirements: Tandem sleeper tractor. Driver must meet DOT requirements. Call:

TAYLOR-MAID TRANSPORTATION

Charleston, S. C. 803-747-0559

Savannah, Ga.

GA — 1-800-282-3134 or 912-966-2086 (19-28)

WANTED JOURNEYMEN or 1ST CLASS SKILLED PRINTING OFFSET STRIPPERS WILLING TO RELOCATE

Growing Web printer in Miami, FL. has openings for quality orientated persons. Good benefits. Send resume to AVANTI PRESS INC., 13225 NW 42nd Avenue, Miami, FL. 33054. Att: Richard Blackburn. (20-23)

JAU LAIKAS REGISTRUOTI VAIKUS!!

Prisikėlimo parapijos stovyklavietėje, Wasagoje, Ontario

1. LIEPOS 1 d. — 14 d.

Vaikams 6 — 16 m. amžiaus kuriems sunku susikalbėti ar nemoka lietuviškai.

2. LIEPOS 15 d. — 28 d.

Vaikams 6 — 16 m. amžiaus kurie laisvai kalba lietuviškai.

KAINOS

	1 sav.	2 sav.
1 vaikui	\$85.	\$145.
2 vaikams	\$145.	\$260.
3 +	\$200.	\$355.

★ Atsiųsim lietuvių ir anglų kalbomis, registracijos ir informacijos lapus

REGISTRACIJA:

Toronte:

Lina Kuliavienė — (416) 766-2996

Rūta Jaglowitz — (416) 769-3275

Montrealyje:

Alma Drešerienė — (514) 363-9983

arba rašykite:

JAUNIMO

STOVYKLOS

1011 College St.

Toronto, Ontario

M6K 3B3

Canada

Džiaugiamės pranešti, kad turėsime ypatingai gerus vadovus!

KETURIOM SAVAITĖM ATVYKSTA:

Sesėlė Onutė Mikailaitė ("Eglutės žurnalo redaktorė"),

Edis Putrimas (klierikas) ir

Rasa Šoliūnaitė (pasiformėjus muzikė iš Čikagos)

PIRMOS STOVYKLOS KOMENDANTAS:

Andrius Kaknevičius

ANTROS STOVYKLOS KOMENDANTAS:

Rimas Kuliavas

BOSTON

IŠVYKO ATOSTOGŲ

Gegužės mėn. 16 d. į Europą išskrido Dr. Jurgis Gimbutas su poetu Stasiu Santvaru. Jiedu žada aplankyti Angliją, Vokietiją, Švediją ir kitus Europos kraštus su tikslu susipažinti su tuose kraštuose esančiais etnografiniais oro muziejais ir aplankyti savo pažįstamus. Kelionėje išbus šešias savaites.

St. Santvaras šiais metais atšventė savo 82 metus amžiaus sukaktį ir neseniai išleido aštuntąją lyrikos knygą. Dr. Gimbutas visą žiemą įtemptai dirbo redaguodamas naująjį papildomą Lietuvos Enciklopedijos tomą.

DIDELĖS BURINIŲ LAIVŲ LENKTYNĖS

Kasmet pavasarį Hyannis buriuotojų klubas Cape Code ruošia burinių laivų lenktynes į Nantucket salą ir atgal. Šiais metais lenktynėse dalyvavo 230 įvairaus didumo burinių laivų. Lenktynės prasidėjo gegužės 26 d. iš Hyannis port ir baigtos pirmadienį gegužės 28 d. su nakvyne ir dideliu balium Nantucket saloje.

Šimet pirmą kartą šiose lenktynėse dalyvavo ir Bostono skautų jachta "Vetra", vadovaujama L. Izickio, Igulą sudarė Vyt. Eikinas, Romas Veitas ir Rimvydas Veitas. Skautų laivo dalyvavimą lenktynėse finansavo New Wold

ANN JILLIAN - JŪRATĖ NAUSĖDAITĖ

IŠVYKSTA Į ANGLIJĄ

"Lietuviai Amerikos Vakaruose" š. m. gegužės mėn. numery rašo:

Jūratė po labai pasisekusių debiutų Las Vegas ir Lake Tahoe, gavo pagrindinę rolę naujai sukamoje filmoje "Ellis Island", kuri bus 7 val. ilgumo ir bus ro-

banko Norwoodo skyriaus vedėja D. Izickienė.

Be "Vėtros" lenktynėse su savo laivu taip pat dalyvavo žinomas buriuotojas Br. Markeliūnas. Su juo plaukė R. Šukys, Vytenis Izickas ir E. Mickūnas. Lenktynės visų buvo sekamos su dideliu susidomėjimu.

DAIL. VIKTORO VIZGIRDO SUKAKTIS

Dail. Viktoras Vizgirda, gyvenantis Cape Cod, šiais metais švenčia savo 80-ties metų amžiaus sukaktį. Ta proga, š. m. balandžio 29 d., jam buvo surengtas pagerbimas East Bay Logde restorane, Osterville, Mass. Vietinis Cape Cod Times gegužės 14 d. laidoje pirmame puslapy įdėjo dailininko didelę spalvotą nuotrauką ir įdomų su juo pasikalbėjimą su biografinėmis žiniomis.

Dail. Vizgirda yra geros sveikatos ir daug dirba savo studijoje. Linkime jam dar ilgų ir kūrybingų metų.

(k. m.)

doma serijomis per NBC kanalą. Filmą režisuoja garsus režisiorius Jerry London. Ši rolė yra gana svarbi ir sunki, bet, žinant Jūratės gabumus, abejonių nelieka, kad ji suvaidins gal net geriau, negu vaidino filmoje "Mae West", kuri kritikų buvo labai gerai įvertinta ir net nominuota Emmy premijai.

Be Jūratės šioje filmoje taip pat vaidina ir garsus aktorius Richard Burton. Jūratė labai gailisi, kad ši filmas bus sukama Anglijoje, į kur jina su savo vyru Andy išskrenda gegužės mėn. 28 d., grįš tikrai, jei viskas gerai klosis, liepos mėnesio viduryje, taigi filmavimas vyks kaip tik tuo laiku, kada vyksta Tautinių šokių šventė Clevelande. Jūratė nepaprastai norėjo praveisti šią šventę ir jau buvo pradėjusi tam ruoštis, labai norėjo dalyvauti, nes tikrai mažai turi progų pabuvoti ir pasisvečiuoti su lietuviais, su jais susipažinti, ypač jaunimu, kurį Jūratė labai mėgsta.

Jūratė labai daug dėmesio kreipia į augantį jaunimą ir praleidžia daug laiko skambindama į ligonines tiems, kurie pareiškia norą su ja asmeniškai pasikalbėti, o tuos, kurie labai sunkiai serga, pati aplanko.

Savo rūbus atiduoda jaunimo ir šalpos organizacijoms, kurios iš viešų varžytinių jos rūbus parduoda ir sukelia lėšų padėti vargstantiems vaikams, ypač apleistiems tėvų, neturintiems namų, šalpos organizacijų globojamiems.

Grįžusi iš Anglijos išvažiuoja gastrolėms su Bob Hope grupe visam liepos mėnesiui.

Jūratės plokštelė bus reikorduojama irgi Anglijoje, pasirodys rinkoje apie rugpiūčio rugsėjo mėnesius.

Ji taip pat planuoja išleisti lietuviškos muzikos plokštelę, kuriai muziką pasirūpinti stengiasi Rimas Mulokas susisiekęs su lietuviais muzikais ir kompozitoriais.

• Jau pats laikas registruoti vaikus į Jaunųjų ateitininkų vasaros stovyklą, kuri įvyks Dainavoje nuo liepos 15 iki liepos 29 d. Registracija baigsis birželio 17 d. Registracijos lapus galima gauti iš kuopų globėjų, arba parašius prašymą J. A. S. Centro Valdybai, 10425 So. Kenton, Oak Lawn, Ill. 60453.

OPPORTUNITY FOR DIRECTOR OF NURSING

To work and live in a small congenial community and a 25 bed Acute Care General Hospital. Excellent opportunity for individual with experience in nursing department administration. Would consider candidate with experience as assistant director or other supervisory capacity. Send resume and or inquiries to CASEY COUNTY HOSPITAL, Box 369A, Liberty, Ky. 42539. (21-23)

Lietuviai esame visi —
Lietuvių Fonde ar esi?

LIETUVIŲ FONDAS

LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

3001 W. 59th Street • Chicago, IL 60629 • (312) 471-3900

Santrumpos: atm. in. — atminimo įrašas, pavardė po dvitaškio — įamžintojas im. — įmokėjo, atst. — atstovauja, asm. — asmuo, igal. — įgaliojimas, suma po pavardės — įnašų iš viso.

1984. m. kovo mėn.

1x	\$10.00	Venclovas Tomas, \$130.
1	\$15.00	Giparienė Marija atm. in., \$70.
4	\$20.00	Dulkis Anelė, \$175; Ivaška Paul ir Joanna, \$220; Kukucionienė Angelė vasario 16 proga, \$20; Skodis Antanas (miręs) ir Marija, \$250.
5	\$25.00	Anysas Jonas, \$250; Dagys Linas ir Rita vasario 16 proga, \$150; Daugėla Kazys ir Stasė, \$300; Gražulis Bronius atm. in.: Gražulis Akvilė, \$1,045; Šlapelienė-Piaseckaitė Marija atm. in.: Sirtutienė Gražutė, \$125.
2	\$30.00	Juodeika dr. Vladas atm. in.: Juodeikienė Gražina, \$150; Kojelytė Daina E., \$400.
1	\$40.00	Reklėnė Emilija atm. in.: 2 asm., \$40.
5	\$50.00	Adamonis Petras atm. in.: Adamonienė Pranė, \$375; Antanaitis Algirdas T. ir Auksė, \$1,050; LB Brockton'o Apylinkė, \$325; Milaševičius Adalbertas ir Irena, \$250; Viliušis Adomas, \$150.
1	\$75.00	Zaleskas Feliksas atm. in.: Galinis inž. Bronius ir Irena ir 5 kiti, \$75.
1	\$98.00	Dariaus ir Girėno Lituanistinė Mokykla, \$974.72.
17	\$100.00	X, \$800; Balčiūnienė Ona atm. in.: Balčiūnas Kazys, \$100; Biliūnienė Juzefa atm. in.: Mitkus Cecilija, \$620; Burneikis Jonas, \$320; Dailidė dipl. žurn. Pranas atm. in.: Dailidienė Ona, \$700; Juodakis Juozas ir Veronika, \$200; Juškaitis Vytautas ir Regina, \$100; Kiaušas Natalija ir Jonas, \$200; Kudirka Magdalena, \$700; Lenkauskas Siga A., \$100; Liutermozos pulk. Alberto atm. in.: Liutermozienė Ona, \$1,300; Prunskienė-Gineitytė Ona atm. in.: laidotuvėse paaugojo ir atstovauja Gardinienė Ona, \$100; Pupiūtė Neris Marija, anukę įrašė Jasėnas Kazys, \$100; Simaitis kun. Kazimieras, \$1,200; Šimkus Metys ir Valerija, \$500; Šoliūnas Jonas, \$100; Vygantas dr. Vytautas ir Marija \$300.
1	\$180.00	Balter dr. Eugene L., \$360.
5	\$200.00	Bublys agr. dr. Vladas ir Stasė, \$500; Grigaliūnas vet. gyd. Anicetas, \$3,700; Kliorys Petras ir Jadvyga, \$500; Liorentas Jonas, \$700; Simanas Vacys, \$500.
1	\$225.00	Juodka Adolfas atm.: Kutkus Vytautas ir Emilija \$50, Pareigienė Danutė S. \$40, Rimkienė Marija \$30, Lauraitis Aleksas \$25 ir 6 kiti, \$325.
1	\$250.00	Bartašius Kazys ir Ida, \$750.
1	\$257.00	Vilėniškis Antanas ir Ona, \$1,000.
1	\$300.00	Kudukis Petras, \$500.
2	\$400.00	Janušis Antanas ir Zuzana, \$500; Žilionis Juozas ir Ona, \$1,000.
1	\$500.00	Žitkus dipl. inž. Edvardas atm. in.: tėvai, Žitkai Pranas ir Janina jo mirties 1 metų sukakties proga, \$500.
1	\$5,417.07	Žilaitis Pranas testamentinis palikimas, \$35,922.07.
		Iš viso \$11,382.07

1984 m. balandžio mėn.

1x	\$7.00	Valinskas Stasys ir Vera, \$227.
1	\$10.00	Nagevičius Leonidas, \$200.
1	\$25.00	Jasinskienė Gražina R., \$125.
1	\$30.00	Jasas Adomas ir Zuzana, \$160.
4	\$100.00	Kačinas Jeronimas, \$300; Leugoud Edward, \$5,200.10; Rasutis Vytenis P., \$100; Tamkutonis Gerald C. \$600.
1	\$150.00	Siliūnas Kazys atm. in.: Siliūnienė Ona \$100, Griniai Nijolė ir Liūtas \$50, \$150.
1	\$170.00	Karys Jonas atm. in.: Gustai ir Vebrai \$50, Pesys Antanas ir Aleksandra \$50, Kariėnė Joana K. \$35 ir 3 kiti, \$170.
1	\$171.00	Vidmantas Stasys atm. in.: Valiai Kazytė ir Kazimieras \$25 ir 15 kiti, \$271.
1	\$175.00	Kriščiukaitis dipl. inž. Jonas atm. in.: Veitas Brutenis ir Irena \$25, Veitas Romualdas ir Rėda \$25 ir 7 kiti, \$175.
1	\$200.00	Lithuanian National Club of Montello, \$300.
2	\$250.00	Bartašius Kazys ir Ida, \$1,000; Naujokaitis Justinas atm. in.: Naujokas John A. \$100, Uksas George ir Marcella \$30, Reivydas Liudas \$25 ir 13 kiti, \$250.
1	\$285.00	Račila dail. Jonas atm. in.: Drautienė Aldona, Peckienė Marija, Peckai Jolanta ir Šarūnas \$150, Ralph R. Haas & Assoc. \$50, Chiara L. & R., Chiara Jos., Santora Fam. \$30, Čigas Emilija \$25 ir 2 kiti, \$285.
1	\$400.00	Petkus Pauline A. testamentinis palikimas, \$400.
3	\$1,000.00	Bačauskas Kazimieras ir Ona (mirusi), \$1,100; Gurėnas Bronius ir Marija, \$1,000; Misiūnas mok. Vladas atm. in.: Misiūnienė Genovaitė, \$1,100.
1	\$2,000.00	Lietuvos Savanorio Janonio Fulgento (miręs) ir žmonos Marijos Stipendijų Fondas: Janonienė Marija, \$15,000.
1	\$3,000.00	Didžiulienė Kazimiera atm. in.: Didžiulis Vytautas ir Jadvyga, \$3,000.
1	\$6,700.00	Belinis Jonas atm. in.: Paoviai Veronika ir Jonas, \$7,720.00.
1	\$13,537.46	Dundulis Klem testamentinis palikimas, \$13,837.46

IŠ VISO \$30,760.46

Lietuvių Fondas artėja prie trečio milijono ir pagrindinis kapitalas 1984.III.31 pasiekė 2,742,105 dol. Gautomis palūkanomis parėmė meną, lietuvišką švietimą, kultūrą ir jaunimą 1,191, 586 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 773,353 dol.

Sudarykite testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykite šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, 3001 WEST 59th STREET, CHICAGO, IL 60629"

Visi statykime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiamas lietuviškas išlaikymas.

"Amber Holidays"

1984 M. EKSKURSIJOS Į LIETUVĄ

IŠ BOSTONO IR NEW YORKO

LIEPOS 9	— \$1618.00	RUGSĖJO 5	— \$1361.00
LIEPOS 18	— \$1361.00	RUGSĖJO 17	— \$1127.00
RUGPIŪČIO 1	— \$1361.00	RUGSĖJO 26	— \$1142.00
RUGPIŪČIO 13	— \$1528.00	SPALIO 3	— \$1268.00

Gruodžio 26 — \$1247.00

Kelionių ilgis nuo 10 iki 16 dienų — įvairūs maršrutai — Vilnius, Ryga, Talinas, Maskva, Leningradas.

Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu. Grupės lydės vadovai.

Registracijos, informacijos reikalu skambinkite
1-800-722-1300 (Toll Free)

Iš Massachusetts ir Kanados: 1-617-268-8764.

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway
P. O. Box 116,
South Boston, Mass. 02127

Telefonas: (617) 268-8764

Istaigai vadovauja:
ALDONA ADOMONIS ir ALBINA RUDZIŪNAS.

Norintiems atsikviesti gimines atostogoms —
sutvarkom dokumentus.

PRICES ARE BASED ON DOUBLE OCCUPANCY AND ARE SUBJECT TO CHANGES. REGISTERED TRAVEL AGENT #TA 0324

Broniaus Dūdos 75 metų pagerbimas

Bronius Dūda dienos šviesą išvydo 1909 m. vasario mėn. 6 d. Maskvyčių km., Subačiaus valsč., Panevėžio apskr. pasiturinčių tėvų Kazimiero ir Veronikos (Garbauskaitės) šeimoje. Tėvas Kazimieras, kuris jau 1905 metų sąjūdyje aktyviai dalyvavo ir kurio pastangomis I pasaulinio karo metu buvo įsteigta apylinkėje pirmoji lietuviška pradžios mokykla, buvo vienas iš Kupiškio kooperatyvo steigėjų, 1940 m. bolševikų areštuotas ir dingęs be žinios. Gi, Broniaus du broliai, kaip partizanai, žuvo II-sios bolševikų okupacijų metais. Tai Dūdų šeimos kruvinos aukos, sudėtos ant tėvynės aukuro.

1924 m. Bronius baigia Kupiškio vid. mokyklą, o 1928 m. Panevėžio gimnaziją. Tų pačių metų rudenį įstoja į Dotnuvos žemės Akademiją, kurią baigia 1932 m. Studijuodamas tuojau įstoja į pirmąją, tik neseniai įsisteigusią studentų tautininkų korporaciją Jaują Lietuvą ir per visus studentavimo metus jos valdybose ėjo įvairias pareigas.

Visas valstybinis, visuomeninis, kultūrinis ir politinis jaunos nepriklausomos Lietuvos aparatas stokojo kvalifikuotų darbo rankų, o ypač Lietuvos žemės ūkis. 1932 m. Bronius tuojau pradeda dirbti Dotnuvos Lauko Bandymų stotyje. Po dviejų metų siunčiamas suorganizuoti naują lauko bandymo stotį Samališkėse. 1937 m. skiriamas žemės ūkio Akademijos pavyzdiniojo dvaro administratorium ir akademijos ekonominės katedros laborantu. 1940 m. Baltosios Vokės Lauko Bandymų stoties agronomas. 1941-1944 m. m. Kauno miesto savivaldybės daržų, gėlininkysčių ir ūkių administratorius. Kur tik visoje Lietuvoje spraga ar bėda atsiranda, ten patikimiausia pagalba — Bronius Dūda siunčiamas.

Kad ir perkrautas įvairiomis pareigomis ir dar-

bais, bet širdies reikalai taip pat nenuskriaudžiami. Ir taip 1938 m. Kalėdų antrašą dieną su savo bendrakolege Agute Marčiulynaitė sumaino aukso žiedelius Kauno Prisikėlimo bažnyčioje. Tvirtai susirištas vedybinis mazgas atlaiko visus gyvenimiškus damokliškus kardus. Šių vedybų puikus derlius šiandien — keturi sūnūs ir septyni anūkai.

1944. VIII. 1 d., tada dar vildamasis, kad laikinai, tačiau sudiev brangiai ir numylėtai tėvynei. Tremties dienas praleidžia Hanau

įsijungia į lietuviškų organizacijų veiklą. Vienas iš steigėjų Lietuvių Tautinių Namų Los Angeles ir vėliau sunkiausiais krizės metais, visų prašomas ir maldaujamas, sutinka jiems pirmininkauti net kelerius metus. ALT S-gos skyriaus, ALT sk. ir Lietuvių Kredito Kooperatyvo valdybose metų metais įvairiose pareigose. Korp! Neo-Lithuania, Los Angeles, atsisteigus jis pirmoje ir vėlesnėse valdybose išdininku ir pavyzdžiu jauniems akademikams. 1977-1981 m. m., taigi, dviejose kadencijose ALT S-gos

Los Angeles Lietuvių Tautiniuose Namuose suruoštame Br. Dūdos pagerbime, J. Petronis pagrindinis pagerbimo organizatorius su sukaktuvininku.

stovykloje, eidamas kooperatyvo ir svetainės-bibliotekos vedėjo pareigas. 1949 m. su visa šeima atvyksta į JAV ir apsigyvena Waterbury. Nuo čia prasideda ir vėl jo šakota visuomeninė, kultūrinė ir politinė veikla. Talkininkauja Dr. Colney-Aukštikalnio vadovaujamoje lietuviškoje radijo valandėlėje. 1951 m., Antanui Oliui atsisakius būti ALT S-gos pirmininku, Dr. Colney kompromisinėje valdyboje Br. Dūda išrenkamas ir pasiima sunkias sekretoriaus pareigas ir jose išbūna iki 1953 m. Tais pačiais metais persikelia su visa šeima į Los Angeles. Čia tuojau stoja talkon Br. Gediminui jojo vedamoje radijo valandėlėje. Plačiai

Vyr. Valdybos vicepirmininkas.

Tad ir ne nuostabu, kad visų šių organizacijų, kurioms jis kaip tas tikrasis pilkasis didvyris savo nuoširdžiu ir nepailstamu darbu nuo saulėtekio iki saulėlydžio savo liūto dalį atidavė, sukviesti jo draugai ir gerbėjai šią sekmadienio popietę užpildė Tautinių Namų salę.

Šio garbingo amžiaus sulaukusio jubilato pobūvį pradėjo šios šventės pagrindinis organizatorius ir ilgametis Broniaus bendradarbis Tautinių Namų pirmininkas Jonas Petronis, pakviesdamas visus pakelti šampano taures ir sudainuoti Broniui, Agutei ir visai šeimai "ilgiausių metų". Tolimesnę iškilnių programą pravedė Tautinių Namų vicepirm., ir buvęs Korp! Neo-Lithuania pirm., Aloyzas Pečiulis. Jubilato nueitą gyvenimo kelią ir šakotą lietuvišką veiklą, suglaustai apibūdino Ed. Balceris. Sveikino gen. garbės konsulas Vytautas Čekauskas, kurių keliai čia JAV taip dažnai susikryžiuodavo ir jam teko kelerius metus taip nuoširdžiai dirbti ALT Los Angeles skyriaus valdyboje. Visų kitų organizacijų atstovai jautriais žodžiais sveikino jubilatą ir dėkojo jam už

Sukaktuvininkas Bronius Dūda su žmona Agute prie savo namų Kalifornijoje.

milžinišką įnašą tų organizacijų veikloje: ALT vardu — pirm. A. Mažeika, Agronomų Centro valdybos — A. Pečiulis, ALT S-gos skyriaus — pirm. R. Sakienė, Korp! Neo-Lithuania — pirm. V. Burokas, Lietuvių Kredito Kooperatyvo — pirm. R. Bužėnas ir Tautinių Namų su humoristine, visus dalyvius ir solonizantą su šeima labai jaukiai nuteikusia kalba — V. Juodvalkis. Dar savo įspūdingais pasidalino ilgametė kaimynė V. Barmienė ir ilgametis šeštadieninės mokyklos vedėjas V. Pažiūra dėkojo Agutei už jos paaugotą valandas vargo mokyklai išeivijoje. Raštu sveikino ALT S-gos pirm. V. Mažeika su šia laiško ištrauka: "Tau išaugusiam lietuvišku ažuolu, giliai įleidusiam šaknis Lietuvos kultūriname ir ūkiniam lauke, tariame — gyvuok dar daug metų ir dalinkis savo patirtimi bei žiniomis su mumis". Br. ir J. Gediminai įteikė Josefinos sukurto paveikslą su labai jautriu, poetišku sveikinimu. Visų vardu L. Mažeikienė su vienu iš anūkų, kaip simbolinę padėką, įteikė A. Pažiūrienės pieštą spalvotą Vytį.

Visą amžių kuklumu pasižymėjęs, Bronius tarė visiems jausmingą ačiū. Agutė taip pat jautriai padėkojo visiems, pareikšdama ištikimą ir nerūdijančią meilę savo vyrui. Trumpai tarė savo padėkos žodžius ir visi keturi sūnūs.

Už nenuilstamą darbą brangiai tėvynei Lietuvai ir kaip padėką jubilantui visi griausmingai sugiedojom Tautos himną.

Anot Horacijaus, Bronius Dūda sau pasistatė paminklą už varį tvirčiau, už Egipto bones kur kilniau ir aukščiau, kurio nei lietus griaužys, nei pasipūtęs šiaurys neįstengs suardyt, nežinioj nuskandint.

Jums, mieli Broniau ir Agute, visa dėkinga lietuviška visuomenė, jų organizacijos ir jūsų draugai bei gerbėjai linki jums dar daug, daug saulės ir giedros jūsų tolimesniame gyvenime ir ačiū, ačiū jums už viską.

Ed. Balceris

• "Lietuvių Dienos" žurnalo balandžio mėnesio numerįje randama: Pranas Alšėnas — Pokalbis su judriausiu Tautos Fondo darbuotoju. Iš Vytės Nemunėlio "Mažųjų Dienos". Juozas Tininis — "Nuomininkė". Dr. Jonas Balys — Pasaulio medžio ieškojimas. J. Gl. — Nauja ornamentinė puošmena šv. Kazimiero šventovėje. Prel. Vytautas Balčiūnas — Kun. A. Rubšys laureatas religinio veikalo. Juozas Šlajus — Chicagos lietuviai minėjo šv. Kazimierą. Jurgis Gliuda — Epochinė antologija.

Anglų kalbos skyriuje randama:

R. Novak — Lietuvos istorija Petro Rimšos akimis. Sulaužytų sutarčių rekordas. Europos parlamento rezoliucija. Nijolės Sadūnaitės prisiminimai pasiekę vakarus ir kt.

"L. D." prenumerata — 20 dol. metams, Kanadoje — 25 dol. Prenumeratas siųsti: "L. D." redakcijai, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, Ca. 90029.

Br. Dūda tarp bendraminčių: V. Juodvalkis, Br. Dūda, A. Valavičius, Ed. Balceris ir V. Aleksandrūnas.

Australijos lietuviai

Antanas Laukaitis

LIETUVIŲ DIENOS SOSTINĖJE

13-sios Australijos Lietuvių Dienos, šių metų pabaigoje, įvyks šio krašto sostinėje Canberoje. Nors čia gyvena tik apie 200 lietuvių, iš kurių gana nemaža dalis jau yra išėję į pensiją, tačiau, energingo pirmininko teisininko V. Martišiaus vadovaujamas, jaunėsios kartos komitetas, pasiryžęs šią šventę surengti ir, atrodo, visi paruošiamieji darbai yra jau baigti, programa sustatyta ir laukiama tik šventės pradžios.

Lietuvių Dienų atidarymas įvyks gruodžio 26 dieną, pradedant iškilmingomis pamaldomis ir vėliau

didžiuoju atidarymu, kuriame dalyvaus Australijos Federalinės valdžios aukštieji svečiai, Pas. Lietuvių Bendruomenės pirmininkas inž. Vyt. Kamandas ir daugiau žinomų veikėjų iš Amerikos. Sekančią dieną įvyks Sporto šventės atidarymas ir prasidės Australijos Lietuvių 35-ji Sporto darbuotojai. Šios dienos vakare įvyks Australijos lietuvių ir ypatingai sportininkų draugų — Clevelando Vyrų Okteto koncertas. Šis vyrų oktetas ir jo dainininkai yra labai gerai žinomi australiečiams, nes didysis Valdas Žiedonis, Motiejūnai ir kiti šio okteto iškiliai dainininkai yra ne tik žinomi per savo dainą, bet ir per sportą. O ką gali

žinot, gal taip sau ir veteranų krepšinio rungtynes tarp Amerikos ir Australijos lietuvių sostinėje galima bus sužaist.

Lietuvių Dienų metu vyks Jaunimo koncertas, talentų pasirodymas, meno ir tautodailės paroda, tautinių šokių koncertas, dainų šventė, kunigų, ALFAS, Kultūros Fondo, A. L. Jaunimo S-gos, ALBK Tarybos ir kiti suvažiavimai, viską baigiant grandioziniu N. Metų balium ir po to Australijos rajono skautų stovykla. Atrodo, kad energingas sostinės rengimo komitetas yra pasiruošęs priimti visus atvykstančius svečius ir šią šventę paruošti neblogiau o gal net ir geriau, negu kitos didžiosios lietuvių kolonijos. Todėl, be vietinių Australijos paskirų miestų gyventojų, yra laukiami ir visi užsienio svečiai, kurie, pasprukę nuo tuo metu esančių žiemos šalčių, galės atsigalvinti ir pasidžiaugti australiečiais vasaros malonumais ir pamatyti, jog Australijos lietuviai irgi dar yra gyvi ir judrūs. Tat laukiame visų.

NAUJASIS TEOLOGIJOS DAKTARAS

Australijos katalikų savaitraščio, leidžiamo Melbourne, redaktorius kun. Pranas Dauknyš, šių metų pradžioje Romoje, Pontificia Studiorum Universitas A. S. Thoma Aq in Urbe, apgynė savo disertaciją "The Resistance of the Catholic Church in Lithuania Against Religious Persecution" ir gavo teologijos daktaro laipsnį. Šis 183 puslapių disertacinis darbas yra dedikuotas 600.000 lietuvių, kurie buvo deportuoti į Sibiro vergų stovyklas. Šios disertacijos turinys yra suskirstytas į 7-nis skyrius, pradedant įžangą kur plačiau apibudinama lietuvių tautos kilmė, geografinė padėtis ir istorinė apžvalga, vedant per ilgą mūsų tautos gyvenimą, laisvąją Lietuvą ir okupacijas. Be religinių apibudinimų, kenčiančios priespaudoje Katalikų Bažnyčios, jis plačiai pavaižduoja ir visą kitą mūsų tautos gyvenimą, kas įgalina nežinančius plačiau susipažinti su visa buvusia ir dabartine Lietuvos padėtimi.

Sveikinant kun. P. Dauknyš su įsigytu daktaratu, linkiu jam daug, daug gražių ir našių ateities dienų, dirbant sunkų spaudos ir kultūrinį mūsų lietuviškąjį darbą.

MOTINOS DIENA SYDNĖJUJE

Motinos dieną ir šiais metais Sydnėje surengė Savaitgalio mokykla, vadovaujama vedėjos J. Lašaitienės. Pamaldose, kurias

laikė mokyklos globėjas mons. P. Butkus, mokiniai su mokytojais atėjo procesijoje ir patys giedojo pamaldų metu, vadovaujant mok. J. Šlitterienei. Minėjimo metu apie motinas paskaitą skaitė L. Stasiūnaitė, kuri yra kandidatė į grožio princeses "Quest of Nations". Programą išpildė patys mokiniai dainuodami, šokdami ir grodami paskais instrumentais. Po pro-

gramos globėjas mons. P. Butkus įteikė dovanas-knygas mokyklos mokytojams: J. Lašaitienei, E. Viržintienei, J. Šlitterienei, R. Migienei, V. Šliogeriui, N. Venclovienei, Jūratei Frazer-Reisgytei, L. Šarkauskieni ir D. Ankuvienei. Minėjamą užbaigus Lietuvos himnu, visi dalyvavę svečiai ir tėvai, buvo pakviesti kavutei, prieš tai visas motinas papuošiant gėlėmis.

PADĖKA

Mirus mano gyvenimo palydovui ir mūsų sūnaus Raimundo tėvui, dailininkui

A. A.

JONUI RAČYLAI,

iš giminių, draugų, artimųjų ir šiaip gyvenimo sutikimų, sulaukėme daug užuojautos, ramino, globos ir pagalbos.

Nepajėgiame čia visų išvardinti, todėl mums atleiskite, jei paminėsime tik kelias pavardes — Dievo Motinos parapijos kleboną Gediminą Kijauską už maldas ir Šv. Mišias, Mūsų Žingsnių redakciją, p. Nijolę Kersnauskaitę už atspausdinimą rašinio apie velionį, p. Balį Gaidžiūną už atsisveikinimą draugų, giminių ir šeimos vardu.

Ačiū, ačiū visiems, kurie tik lengvinot į mūsų šeimą, taip netikėtai atėjusį mirties skausmą, siuntet užuojautas, gėles, aukojote Šv. Mišioms, talkinot ar kitaip pagerbėt a. a. Jono atminimą.

JOANA IR SŪNUS RAIMUNDAS

Brangiam draugui

A. A.

DR. BRONIUI BEINORIUI

mirus, liūdinčiai žmonai ALDONAI, dukrai

IRENAI ir giminėms nuoširdžią užuojautą

reiškiame

Angelė Gudeliene

Visvaldas ir Aldonai Masiuliai

Valentina ir Pranas Mažeikai

Irena ir Andrius Mažeikai

A. A.

MYKOLUI KRAFTUI

mirus, giminėms ir artimiesiems nuoširdžią

užuojautą reiškia

Los Angeles Lietuvių
Tautiniai Namai

Netekusias brangios sesers bei tetos

A. A.

PR. BALANDIENĖS

mielas E. LEGECKIENĖ ir jos dukrą RE-

GINĄ su šeima, nuoširdžiausiai užjaučia

Henrikas ir Marija
Butkai

Mission Viejo, Cal.

1984 KELIONĖS Į LIETUVĄ

10-18 DIENŲ KELIONĖS, ĮSKAITANT 11 DIENŲ LIETUVOJE

18 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

#710 B: Ilepso 10-27 \$1,999

#814 B: rugpjūčio 14-31 \$1,999

11 dienų Lietuvoje, 2 Maskvoj, 2 Leningrade, 2 Helsinky
FINNAIR via JFK

17 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA, LATVIJA IR VOKIETIJA

#612 B: birželio 12-28 \$1,899

#918 B: rugsėjo 18 - spalio 4 \$1,829

6 dienos Vilniuj, 4 Rygoj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte
LUFTHANSA via JFK & Boston

13 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR ITALIJA

#520: gegužės 20 - birželio 1 \$1,699

5 dienos Vilniuj, 5 Romoj, 2 Maskvoj
ALITALIA via JFK

12 DIENŲ — LIETUVA, LENKIJA IR VOKIETIJA

#612A: birželio 12-23 \$1,649

#710: Ilepso 10-21 \$1,649

#807: rugpjūčio 7-18 \$1,649

#918A: rugsėjo 18 - 29 \$1,489

6 dienos Vilniuj, 3 Varšuvoj, 1 Frankfurte
LUFTHANSA via JFK & Boston

OBERAMMERGAU IR MIUNCHENAS (penkių dienų
ekstra kelionė) — \$439

12 DIENŲ — LIETUVA, RUSIJA IR SUOMIJA

#604: birželio 4-15 \$1,639

#710A: Ilepso 10-21 \$1,639

#814A: rugpjūčio 14-25 \$1,639

#904: rugsėjo 4-15 \$1,639

#101: spalio 1-12 \$1,289

6 dienos Vilniuj, 2 Maskvoj, 2 Leningrade, 1 Helsinky
FINNAIR via JFK

10 DIENŲ — LIETUVA IR SUOMIJA

#917: rugsėjo 17 - 26 \$1,259

6 dienos Vilniuj, 2 Helsinky
FINNAIR via JFK

Dėl brošiūros ir daugiau informacijų kreiptis:

BALTIC TOURS

293 Auburn St.

NEWTON, MA 02166

(617) 965-8080 arba (617) 969 - 1190

Berželio šokėjai.

A. Dziko nuotr.

Vardai, mintys ir tikslai

Kai galvojame apie Clevelande įvyksiančią Tautinių šokių šventę, mintyse matome masę lietuviško jaunimo, šokančio mūsų tautinius šokius, ir matome vyresnius, besidžiaugiančius naujosios gentkartės pasiruošimu tęsti savosios kultūros žingsnius. Bet iš esmės tokie renginiai turi dar didesnę, platesnę reikšmę, nes jie liečia ne vien mus, kaip lietuviškos visuomenės narius, bet taip pat ir aplinką, kurioje gyvename ir kurioje mokosi, bręsta ir auga mūsų jaunoji karta.

Tautinių šokių masinio renginio svarbus momentas, žvelgiant iš šalies, turi didelę politinę reikšmę, jei pavyks ji tinkamai išreklamuoti ir pristatyti amerikiečių publikai. Tai efektinga lietuvių vardo rekla-

ma ir mūsų masės pasirodymas kaip didelio, vieno šaknimis ir aspiracijomis sujungto vieneto. Iš kitos pusės toks masinis suvažiavimas daro stiprų įspūdį mūsų jaunimui, kuris dažnokai šeštadieninėse mokyklose ir savo organizacijų veiklos ribose jaučiasi vienišas, izoliuotas ir išskirtas. Tokia proga visi mūsų jauni žmonės mato, kad jie ne vieni, kad jų yra daug, ir kar visi yra sujungti viena bendra savo kilmės ir savo tautos likimine idėja.

Vartant įvairių mūsų chorų ir tautinių šokių grupių pasirinktus vardus, iškyla lietuviško audinio mozaika: Hartforde (Connecticut) nuo 1972 metų šoka "Berželis", vadovaujamas Dalios Minkūnaitės-Dzikienės. Wisconsin (Lake Ge-

neva) ūkininkų krašte žydi Stasiaus Milašio vadovaujamas "Bijūnas", o Toronte dainuoja "Gintaras". Toli moje Omahoje (Nebraska) ir jauni, ir vyresnieji, susibūrę į "Aušrą", per savo eiles perleido virš 150 jaunuolių. O kas negirdėjo Hamiltono "Gyvataro"? Ir taip mirga akyse lietuviškų simbolių pavadinimai. Nuo kalnuotojo Colorado, per vidurio Amerikos lygumas, kaimyninės Kanados didmiesčius ir miestelius, skamba mūsų dainos, aidai mūsų liaudies muzikos garsai, o drauge su jais bujoja, bręsta ir į gyvenimą žengia mūsų jaunieji, kuriems netrukus vyresnioji ateivių karta turės perduoti mūsų visuomenės vadovavimo vairą, savo lūkesčius, viltis ir pavergtosios tėvynės likimą.

Pasitikime jaunimą, kaip mūsų visuomenės gyvybinę dalį, su jam derama pagarba ir pasididžiavimu, kad juose sukeltume ne vien džiaugsmą šventės pramogose, bet ir rimtesnę atsakomybės ir pareigos jausmą, kurio iš jų tikimės ir reikalaujame.

A. Balašaitienė

BALFO ŠVENTĖ LEMONTE

Garbinga Balfio 40 metų veiklos sukaktis buvo paminėta Lemonto, Illinois, apylinkėje, De Andris seminarijos patalpose š. m. gegužės mėn. 20 d.

Sukakties šventė buvo pradėta šv. mišiomis, kurias atlaikė kun. J. Barevičius, S. J. pasakydamas šventei pritaikytą pamokslą, iškeldamas artimo meilės vertę ir grožį, kuriuo vadovaujasi Balfas jau 40 metų. Mišių auką nešė direktorės A. Grinienė ir F. Mackevičienė.

Po pamaldų įvyko iškilmingi pietūs, dalyvaujant apie 200 šventės dalyvių, su programa, kurioje jautrų žodį tarė Balfio pirm. Marija Rudienė ir vienas iš Balfio steigėjų, — direktorių J. Laučka.

Meninę programos dalį atliko aktorius J. Balutis ir dainuojančios žemaitės: B. Stravinskienė, A. Underienė ir D. Varaneckienė su akompaniatoriumi A. Eitutyte, vadovaujant muz. K. Skaisgiriui. Programą baigus rengėjų vardu žodį tarė, visiems dėkodamas Kostas Bružas, kuris vadovauja 57-tam Pietvakarių Balfio skyriui.

Minėjimas buvo sklandžiai ir įspūdingai suruoštas Lemonto Balfio 28 skyriaus, kuriam vadovauja D. Misiulis, kartu su Balfio 57 skyriumi.

B. Juodelis

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

A. A.

JUOZUI BAGDANSKIUI

mirus, jo žmonai BIRUTEI, dukrai RAMUNEI su šeima, sūnui ALVYDUI su žmona, broliams ALEKSUI ir KĘSTUČIUI su šeimomis ir kitoms giminėms reiškiamo nuoširdžią užuojautą

Elena ir Kazimieras Pociai
Dalia ir Tadas Mečkauskai

ALT S-gos East Chicagos skyriaus nariui

A. A.

JUOZUI BAGDANSKIUI

mirus, jo žmonai BIRUTEI, dukrai RAMUNEI MIKAILIENEI su šeima, sūnui ALVYDUI su žmona ir kitoms giminėms bei artimiesiems reiškia nuoširdžią užuojautą

ALT S-gos East Chicagos
skyriaus valdyba ir nariai

JUOZUI BAGDANSKIUI

mirus, liūdesy likusią žmoną BIRUTĘ, dukrą RAMUNĘ, sūnų ALVYDĄ su šeimomis ir kitus gimines nuoširdžiai užjaučiame

Ona ir Antanas Juodvalkiai
Dozė Trakymienė

A. A.

KAZIUI STATKUI

mirus, nuoširdžiausią užuojautą reiškiamo velionies dukterims GRAŽINAI, VITAI, sūnui RIMUI ir broliui PRANUI PAKALNIŠKIUI bei jų šeimoms, ir artimiesiems

Los Angeles Lietuvių
Tautiniai Namai

Ilgamečiui mūsų skyriaus nariui

KAZIMIERUI STATKUI

iškeliavus amžinybėn, drauge liūdėdami užuojautą reiškiamo dukroms GRAŽINAI ir VITAI, sūnui RIMUI, jų šeimoms ir kitiems artimiesiems

Amerikos Lietuvių
Tautinės Sąjungos
Los Angeles Skyrius

MATAS & TURNER REALTY

501 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119

486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
(CERTIFIED RESIDENTIAL APPRAISER)

ASSOCIATES

ROMA MAJOROVAS
ALGIS MATAS
DALIA ŠIRVAITIS
PETRAS MATAS
ANTANAS KALVAITIS
PATRICIA SAJOVEC
JONAS DUNDURAS
HOWARD TURNER — Attorney
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai

936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119

Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsina
teikianti jaukią atmosferą liūdesio
valandoje. Didelė aikštė automobi-
liams pastatyti.

Demokratija per muziką

Tai šūkis Clevelande veikiančio jaunimo choro, — "The Singing Angels", kuris pagarsėjęs ne tik visoje Amerikoje, bet ir plačiame pasaulyje. Čia 1965 metais pirmą kartą suskambėjęs "Dainuojančių Angelų" balsas per 20 veiklos metų tapo tikru geros valios reiškiu ambasadoriumi visuose pasaulio kontinentuose.

Jie nepaprastu pasisekimu su įvairiomis scenos garso senybėmis koncertavo visose Amerikos televizijos stotyse ir beveik viso pasaulio scenose neišskiriant Kinijos, Japonijos, Taivano, Izraelio ir, žinoma, visos Europos. Jų švelnių jaunatviškų balsų klausėsi karaliai, įvairių valstybių prezidentai ir popiežius kartu su 100.000 žmonių minia Romoje šv. Petro aikštėje. Tai nepaprastai dinamiška jaunų mergaičių ir berniukų grupė, kuri savo dainomis sugeba pertiekti muzikinį džiaugsmą įvairaus amžiaus ir rasių žmonėms. Tai išskirtinis 6-15 metų amžiaus, labai disciplinuotas, mergaičių ir berniukų choras vadovaujamas jo įkūrėjo Bill Boehm ir rinktinio Amerikos pedagogų ir muzikos mokytojų personalo.

Idomu, kad šiame pasaulyje pagarsėjusiame chore dalyvauja ir viena lietuvaitė Ingrida Nasvytytė. Tai Militos ir Vytauto Nasvyčių duktė, kuri su šia organizacija ištesėjusi net 7 metus ir sąžiningai atlikusi visus šios organizacijos reikavimus bei išpareigojimus, kaip tolimas kelionės ir tūkstantines repeticijų valandas.

Ingrida Nasvytytė šiais metais baigė Magnificat gimnaziją ir pagal "Dainuojančių Angelų" organizacijos nuostatus taip pat atsiveikino su šiuo choru. Šalia dalyvavo chore Ingrida buvo visą laiką aktyvi ir lietuviškoj veikloj. Ji baigė šv. Kazimiero lit. mokyklą. Yra aktyvi "Neringos" tunto skautė. Anksčiau yra taip pat šokusi "Grandinėleje".

Gimnazijoje su savo mokslo projektais dalyvavusi keliose parodose ir buvo įvertinta bronzos ir aukso medaliais. Toliau tęs mokslą John Carroll universitete.

Š. m. gegužės 13 "Dainuojantys Angelai", Music Hall salėje turėjo savo tradicinį 20-ji pavasario koncertą skirtą motinoms. Šio koncerto metu buvo iškelti ir pavyzdiniai bei išstvermingiausi choro nariai įteikiant jiems pinigines premijas. Jų tarpe buvo atžymėta ir Ingrida Nasvytytė. Įteikiant jai premiją, organizacijos direktorius Bill Boehm pastebėjo, jog ji vienintelė šioje grupėje lietuvaite ir jos etninių savybių

Ingrida Nasvytytė

gerbimas teikia jai ir visam ansambliui tikrą pasididžiavimą, o mums lietuviams buvo džiugu girdėti. Koncertą stebėjo daugiau 2000 žiūrovų, kurie kartu su spalvinga jaunų dainininkų grupe išgyveno tyrą muzikos ir dainos džiaugsmą.

Spalvotų prožektorių nutviekstoj scenoje stovėjo 250 spalvingais rūbais pasipuošusių mergaičių ir berniukų. Priekyje piano akomponatorė ir keli instrumentalistai: gitaristas, akordeonistas ir būgnininkas. Programa susidėjo iš dviejų dalių ir jai vadovavo choro kūrėjas ir direktorius Bill Boehm, muz. mokytojai Edith DaMert, James J. Balanguer ir Raffaella Gangle Rokakis.

Stebint scenoje šviečiančius jaunuolių veidus susidarė įspūdis, jog iš šių jaunų širdžių ansamblio trykšta talentas ir jaunystė.

Skirtingoj šviesoje vyko ir jų išpildomos dainos, negu įprasto tradicinio vaikų choro. Mat jų išpildoma muzika reikalaujanti kitokios technologijos, kuri suriša su judesių choreografija, spalvingais rūbais ir šviesa. Čia šviesos efektai vizualiai išvystė dainų idėjas ir įtaigiau dainų turinio pertiekimą. Nors dainų harmonija ir melodika atrodė gana paprasta, tačiau viskas buvo iki galo išlyginta ir tobulai patiekta. Reikia pasakyti, kad ne tik dainų atlikimas, bet ir apskritai viso renginio sklandus organizavimas žiūrovams paliko malonų įspūdį. Koncertui pasibaigus, skubėjome sutikti vienintelę "Dainuojančių Angelų" lietuvaitę Ingridą ir jai paspausti ranką. S. S.

HOUSE FOR SALE

6 room bungalow, between East 185 — 200 St. 1 bedroom and bath down, 2 bedrooms up. Full basement, 2 car garage. Call: 531-2702, 9-11 a. m. or after 6:30 p. m. (22-25)

CLEVELANDO PARENGIMAI

• BIRŽELIO 10 D. 11:30 val. priešpieť spaudos atgavimo 80 m. sukakties minėjimas šv. Jurgio parapijos salėje.

• BIRŽELIO 17 D. Birželio minėjimas. Ruošia Amerikos Lietuvių Taryba, Latvių Sąjunga ir Estų Taryba.

• BIRŽELIO 24 D. Onos Mikulskienės kanklių muzikos studijos mokinių recitalis.

• BIRŽELIO 29 — LIEPOS 1 D. Aldonos Totoraitienės meno darbų paroda. Rengia LTS šventės komitetas.

• LIEPOS 1 D, sekmadienį, 2 val. p. p. VII Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių šokių šventė Kolizijoje, Richfield, Ohio.

Banketas 7 val. vak. Stouffer's Inn on the Square.

• LIEPOS 15 D. Pensininkų klubo piknikas.

• LIEPOS 22 D. Lietuvių Pensininkų Klubu gegužinė parapijos kavinė ir sodelyje.

• LIEPOS 29 D. Žalgirio šaulių kuopos tradicinė gegužinė spaudai paremti.

• RUGPIŪČIO 12 D. SLA 136 kuopos gegužinė Gaižučio sodyboje.

• RUGPIŪČIO 24-26 D.D. — Neringos ir Pilėnų tuntų savaitgalio stovykla, Camp Wandlee, Pelee Island, Ontario

• RUGSĖJO 2 D. Balso gegužinė prie ežero.

• RUGSĖJO 9 D. Šilinės šventė. 10:30 val. šv. Jurgio bažnyčioje iškilmingos šv. mišios, procesija į Marijos grota ir Tautos šventės paminėjimas.

• RUGSĖJO 16 D. 1 val. prie ežero ramovėnai rengia gegužinę.

• RUGSĖJO 22 D. Vasarą palydinti Neringos skaučių tunto balius.

• SPALIO 6 D. Žalgirio šaulių kuopos rudens parengimas Lietuvių namuose.

• SPALIO 6-7 D. L.S.S. Skautininkų skyriaus suvažiavimas.

• SPALIO 6-7 d. šv. Jurgio parapijos Eucharistinės pamaldos (40 val. atlaidai).

• SPALIO 14 D. Tėvynės Garsų radijo 35 metų sukaktis.

• SPALIO 20 D. Balso 40 metų minėjimas-balius Lietuvių Namuose. Rengia Balso Clevelando skyrius.

SPALIO 27 D. 25-kių metų sukaktuvinis koncertas ir balius šv. Jurgio parapijos salėje

• LAPKRIČIO 10 D. Vaidilos teatro premjera — A. Landsbergo "Onos veidas".

• LAPKRIČIO 11 D. 11:30 val. priešpieť parapijos salėje tradicinis šv. Jurgio parapijos festivalis. Pabaiga 4 val. popiet.

• LAPKRIČIO 17 D. Kariuomenės šventės minėjimas, Lietuvių salėje. Rengia L.K.V.S. "Ramovė".

• LAPKRIČIO 17-18 D. Dainavos stovyklai remti parengimas-paroda.

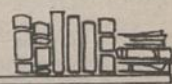
• LAPKRIČIO 24-25 d.d. Lietuvių Dienos. Rengia LB Clevelando Apylinkė.

• GRUODŽIO 24 D., pirmadienį, 9:30 val. vak. šv. Jurgio parapijos bendros Kūčios parapijos salėje.

1985

• KOVO 9-10 D. Čiurlionio ansamblio 45 metų sukaktis. Akademija-koncertas.

• BALANDŽIO 13 D. Grandinės balius Slovėnų auditorijoje.

NAUJOS KNYGOS

• Publius Vergilius Maro. GEORGIKOS. Iš lotynų kalbos vertė Alfonsas Nyka - Niliūnas. Dailininkas Romas Viesulas. 136 psl. Išleido Algimanto Mackaus Knygų leidimo fondas, 7338 So. Sacramento Ave., Chicago, Ill. 60629. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Chicagoje.

• Andres Kung. A DREAM OF FREEDOM. Four decades of national survival versus Russian imperialism in Estonia, Latvia and Lithuania 1940-1980. Išleido Boreas Publishing House, London. Kaina 18.95 dol.

Superior Savings

ASSOCIATION

MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ SANTAUPŲ INDĖLIUS

Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki

\$ 100,000.00

**NAUJAS PATARNAVIMAS
ATIDARYKITE SUPERIOR SAVINGS
ČEKIŲ SĄSKAITĄ**

Operacijos atliekamos be jokio mokesčio

Už įnašus mokame 5 1/4% palūkanų

PASKOLOS NAMAM IR STATYBAI

ATLIKITE VISAS FINANSINES OPERACIJAS

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS:

Kasdien nuo 9:30 iki 4:00, penktadieniais 9:30 iki 6:00,

šeštadieniais 9:30 iki 2:30, pirmadieniais uždaryta.

CLEVELANDE ir apylinkėse

BAISIOJO BIRŽELIO MINĖJIMAS

Įprastinis Baltiečių Sąjungos minėjimas šiais metais įvyks sekmadienį, birželio 17 d., 1:30 val. po pietų, Old Stone Church, Public Square. Ekumenines pamaldas palydės latvių choras ir Onos Mikulskienės vadovaujamas kanklininkų vienetas.

Lietuvių visuomenė nuosirdžiai kviečiama gausiai dalyvauti. Organizacijos kviečiamos su vėliavomis.

Platesnės informacijos bus sekančiame Dirvos numeryje.

Clevelando Baltiečių
Komitetas

SUSIPAŽINIMO VAKARAS

Pranešame visiems šokių šventės dalyviams ir svečiams, kad š. m. birželio mėn. 30 dieną, 8 val. vak. rengiamas susipažinimo vakaras Cleveland Public Auditorium—Convention Center patalpose, 1220 East 6th Street & Lakeside, miesto centre. Tai nuotaikingas pobūvis, kurio metu linksmins Algio Modesto orkestras, Rasa Šoliūnaitė su akordionu.

Nepraleiskime šventės išvakarių nepasinaudoję proga linksmiai pabendrauti su pažįstamais ir susipažinti su atvykusiais lietuviais į šokių šventę. Tai bus visus jungiantis jaukus vakaras. Skubiai užsisakykite bilietus paštu šiuo adresu: Nijolė Balčiūnienė, 18712 Arrowhead Ave., Cleveland, Ohio 44119, arba Jūratė Salerno, P. O. Box 39621, Solon, Ohio 44139.

Įėjimas tik \$4.00 asmeniui. Malonėkite pridėti sau adresuotą ir pašto ženklais

aprupintą voką, čekius rašant "Lithuanian Folk Dance Festival" vardu.

Susipažinimo Vakarų Rengimo Komisijos pirminkė Nijolė Balčiūnienė.

• Spaudos atgavimo 80 metų sukakties minėjimas įvyks š. m. birželio 10 d., sekmadienį, 11:45 val. šv. Jurgio parapijos salėje. Paskaitą skaitys rašytoja Aurelija Balašaitienė.

Šv. Jurgio parapijos taryba visus maloniai kviečia atsilankyti.

• V. Matonis, P. Didelis ir A. Dilba iš Philadelphia atvykę į ALT S-gos seimą Clevelande, apsilankė Dirvoje ir nusipirko naujaisių Vilties leidinių.

• Dirvos novelės konkursui gauta novelė "Gyvenimo kūryba". Galutinas terminas konkursui novelės atsiųsti yra š. m. birželio 15 d. Premijos 600 dol. mecenatas yra Simas Kašielionis.

• Balso Clevelando skyriaus narių susirinkime š. m. balandžio 15 d. valdyba ir kontrolės komisija vienašaliai buvo perrinktos 1984 metams. Visi nariai, susirinkimui prašant, sutiko pasilikti savo pareigose naujai kadencijai. Tokiu būdu skyriaus valdyboje pasiliko: pirm. Ed. Stepas, vicepirmininkai J. Čyvas ir A. Styra, sekr. A. Puškorūtė, izd. St. Mačys, jaunimo reikalams B. Pautienė, renginių A. Karsoakas. Kontrolės komisija: pirm. H. Idzelis, nariai St. Astrauskas ir Vl. Čyvas.

• I tautinių šokių šventę iš Pittsburgho atvyksta trims autobusais ekskursija, kurią organizuoja Povilas Dargis, SLA prezidentas.

• Poeto Stasio Santvaro bičiuliai, suruošę Clevelande jo knygos "Buvimo pėdsakai" sutiktuves, iš parengimo pelno Dirvai paremti atsiuntė 20 dol. Ačiū.

• Onos Mikulskienės Kanklių muzikos studija maloniai kviečia atsilankyti į kanklių muzikos mokinių vienuoliktąjį rečitalį š. m. birželio mėn. 24 d., 5 val. p. p. Lietuvių namų didžiojoje salėje, Clevelande.

Rečitalyje dalį meninės programos atliks alumnai solistai baigę šią kanklių muzikos studiją. Koncerte girdėsite solistus, duetą ir alumnų okteta. Po rečitalio studijos mokinių mamytės svečius pavaišins. Įėjimas auka. Visi maloniai laukiami.

• LB Clevelando apylinkės valdyba ragina visus Clevelando lietuvius dalyvauti tautinių šokių šventės renginiuose ir prašo juos finansiniai paremti. Išlaidos yra didelės ir kiekviena auka, didesnė ar mažesnė, prisidės prie šios šventės pasisekimo. Prieš kiek laiko buvo išsiuntinėti aukų lapai, prašome juos kuo greičiau grąžinti, nes lėšos yra reikalingos dabar. Auką siųsti per savo apylinkę šiuo adresu: V. Čeičys, Lithuanian American Community, P. O. Box 19102, Cleveland, Ohio 44119.

• Senjorų krepšinio turnyras, turėjęs įvykti šį šeštadienį, birželio 9 d. Clevelande, atšauktas dėl nepakankamo komandų skaičiaus. Turnyras numatomas atidėti rudenį.

Sleeping room for man, private entrance. East 200 area, Euclid. Call: 531-6561.

Neff Road. Beautiful double, close to church and school.

Owner financing 10%. Collinwood 4 bedrooms, aluminum sided colonial, garage, nice yard.

Information ask for Anton Cameo Realty 261-3900 Anton Matic 531-6787

Maloniai kviečiame į

SEPTINTĄJĄ LAISVOJO PASAULIO

LIETUVIŲ

Tautinių Šokių Šventę

KOLIZIEJUJE, RICHFIELD, OHIO Į PIETUS NUO CLEVELANDO, PRIE I-271 IR 303 KELIO, 1984 M. LIEPOS 1 D., SEKMADIENĮ, 2 VAL. P. P.

DALYVAUJA 50 GRUPIŲ, VIRŠ 2000 ŠOKĖJŲ IŠ JAV, KANADOS, PIETŲ AMERIKOS IR VAKARŲ VOKIETIJOS.

ŠVENTĖS ATIDARYMAS. Šeštadienį, birželio 30 d., 7 val. vakaro prie Rūpintojėlio Paminklo Dievo Motinos parapijos kieme, 18022 Neff Road, Clevelande, Ohio.

SUSIPAŽINIMO VAKARAS. Šeštadienį, birželio 30 d., 8 val. vakaro, Public Auditorium, 1220 East 6th St., Clevelande, Ohio.

BALIUS. Stouffer's Inn on the Square, Clevelando miesto centre, sekmadienį, liepos 1 d., 8 val. vakaro.

BALIUS JAUNIMUI tuo pačiu metu Holiday Inn Independence, netoli Koliziejus.

BILIETAI Į ŠVENTĘ po \$5.00, \$7.00, \$10.00 ir \$14.00, užsakomi pas Valdą Žiedonienę 18706 Kildeer Ave., Cleveland, Ohio 44119, Patria prekyboje — 794 East 185 St., Cleveland, Ohio 44119, Vaznelių krautuvėje, Gifts International, Chicagoje ir vietinėse Ticketron agentūrose. Grupės užsakančios bent 25 bilietus po \$10.00 ar \$14.00 gauna \$2.00 nuolaidą nuo kiekvieno bilieto.

PAKVIETIMAI Į BALIŲ po \$27.00 asmeniui ir į JAUNIMO BALIŲ po \$13.00 asmeniui užsakomi pas Oną Jokūbaitienę, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117, tel.: (216) 481-7161, ar pas Romą Zorską, 4113 Silsby Rd., University Hts., Ohio 44118, tel.: (216) 371-0130.

ČEKIAI UŽ BILIETUS IR PAKVIETIMUS rašomi LITHUANIAN FOLK DANCE FESTIVALS, INC. vardu. Šventės metu pakvietimų į Balių nebus galima gauti, todėl prašome įsigyti juos iš anksto.

SUSIPAŽINIMO VAKARO BILIETAI \$4.00, gaunami prie įėjimo.

NAKVYNIŲ, TRANSPORTO IR VIEŠBUČIŲ INFORMACIJA gaunama pas Vytautą Jokūbaitį, 3000 Hadden Rd., Euclid, Ohio 44117, tel.: (216) 481-7161.

MALONIAI LAUKIAME JŲSŲ DALYVAVIMO ŠVENTĖJE!

ŠVENTĖS RENGIMO KOMITETAS

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIS apdraudos įstaigą. Skambinti ZENONI (216) 531-2211 arba SAULIUI (216) 461-3500.

• OHIO AUTO BODY, savininkas Jonas Švarcas, 35571 Vine St., Eastlake, Ohio 44094, sąžiningai ir gražiai atlieka visus automobilių taisymo darbus. Iš nelaimės vietos pašaukius, automobilį atiteptais į savo dirbtuves ir greitai pataiso. Skambinkite tel. (216) 942-8038 ir viskas bus sutvarkyta.

The Benedictine Sisters ask:

Do you seek God?
Follow the way of PEACE in community living in liturgical prayer in humility and service

For more information write for our bulletin
VOCATION DIRECTOR:
OUR LADY OF GUADALUPE CONVENT
374 MAIN ST. P. O. BOX 335
RUTLAND, MA. 01543

Name Age
Address
City State Zip
(22-23)

AMBER
STUDIOS, Inc.

Didelis pasirinkimas dovanoms
įvairių meno darbų.

Galerija atidaryta kiekvieną dieną, išskyrus trečiadienius

505 East 185 Street,
CLEVELAND, Ohio 44119

Tel. (216) 531-3500

DIRVA

NAUJA ALT S-GOS VALDYBA

ALT S-gos Seime Cleve-
lande š. m. gegužės 27 d.
buvo išrinktas Sąjungos
pirmininku dr. Leonas
Kriaučeliūnas, žinomas vi-
suomenininkas. Į valdybą
išrinkti: Vida Kriaučeliū-
naitė-Jonušienė, Vilija Ke-
relytė, Petras Bučas ir Vik-
toras Mastys.

Į Sąjungos revizijos ko-
misiją išrinkti O. Daškevi-
čienė, O. Kremeris ir A.
Paškonis.

Sąjungos pirmininko ad-
resas: Dr. L. Kriaučeliū-
nas, 12500 Pawnee Road,
Palos Park, Ill. 60465. Tel.
(312) 448-2323.

VILTIES DRAUGIJOS VALDYBA

Š. m. gegužės 26 d. Cle-
velande įvykusiame Vilties
draugijos narių susirinkime
buvo išrinkta valdyba iš 5

asmenų, kurie pareigomis
pasiskirstė sekančiai: pir-
mininkas dr. Danielius De-
gėsys, vykd. vicepirm. Jo-
nas Jurkūnas, vicepirminin-
kai Kazimieras Pocius ir
Aleksas Laikūnas, sekr.
Mečys Valiukėnas.

Į revizijos komisiją iš-
rinkti: pirm. dr. Viktoras
Stankus ir nariai Stasys
Astrauskas ir Anastazija
Mackuvienė.

NAUJI VILTIES NARIAI

Vilties draugijos narių
susirinkimo š. m. gegužės
mėn. 26 d. Clevelande pro-
ga, į draugiją įstojo šie nau-
ji nariai su įnašais:

Vytautas ir Irena Alan-
tai, Redford, Mi. 225 dol.

Ona Mikulskienė, Clevel-
land, Ohio 100 dol.

Aurelija Balašaitienė,
Cleveland, Ohio 50 dol.

A. Paškonis, Chicago, Ill.
10 dol.

A. † A.

VERONĖ ADOMONIENĖ

mirė 1984 metais gegužės 26 d. sulaukus 98
metų amžiaus.

Gyveno Cape Cod, Mass.

Gimė Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 35
metus.

Palaidota gegužės 28 d. iš Our Lady of
Assumption bažnyčios, Beechwood kapinėse,
Centerville, Mas..

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus Jo-
nas, marti Aldona, duktė Severina, žentas
Antanas Kriščiūnai ir anūkas Algimantas su
šeima.

A. A.

VERONEI ADOMONIENEI

mirus, sūnui JONUI su šeima ir dukrai SE-
VEINAI su šeima reiškiamo gilią užuojautą
ir kartu liūdime

Dalia ir Kazys
Bobeliai

Julija ir Jonas
Zostautai

A. A.

VERONEI ADOMONIENEI

mirus, sūnui JONUI su šeima ir dukrai SE-
VERINAI su šeima reiškiamo nuoširdžią
užuojautą

Roma ir Danielius
Degėsi

1984 m. gegužės 6 d. Chicagoje įvyko KASOS Lietuvių Federalinės Kredito Unijos narių informacinis susirinkimas, kuriame dalyvavo KASOS Direktorių Tarybos nariai iš New Yorko. Nuotraukoje iš kairės sėdi: Birutė Skorubskienė (Cicero Skyrius) Vanda Aleknienė, Vytautas Vebeliūnas (KASOS prezidentas), Aušra Cibaitė. Stovi: Romas Kezys, N. Y., Algirdas Šilbajoris, N. Y., Vytautas Aksninis, N. Y., Tomas Remeikis (naujai išrinktas Direktorių Tarybos narys iš Chicagos), Saulius Mikaliukas ir Jurgis Matusevičius. Z. Degučio nuotr.

Savo jau anksčiau turė-
tus įnašus papildė, įmokė-
dami:

Dr. Danielius Degėsys —
100 dol.

Br. Kasakaitis — 120 dol.
ALT S-gos Cicero sky-
rius — 50 dol.

V. Tamošiūnas — 50 dol.
Al. Gilvydis — 50 dol.
Alg. Bielskus — 50 dol.
J. Vaičjurgis — 50 dol.

TRĖMIMŲ MINĖJIMAS

Chicagos Lietuvių Tary-
bos rengiama baisiųjų bir-
želio trėmimų minėjimas
įvyks šia tvarka:

Sekmadienį, birželio 10
d. 10:15 val. vėliavų pakė-
limas Marquette Parko pa-
rapijos aikštėje.

10:30 val. pamaldos Š. M.
Marijos Gimimo parapijos
bažnyčioje. Pamaldas atlie-
ka kleb. kun. A. Zakaraus-
kas. Gieda parapijos choras,
dir. A. Linas, vargonais
groja A. Eitutytė.

10 val. pamaldos Liet.
Liut. Tėviškės, Liet. Evang.
Refor. ir 11 val. Sionų Liet.
Evang. Liut. bažnyčiose.

Tuojuo po pamaldų para-
pijos salėje akademija. Kal-
bės gen. kon. J. Daužvardi-
enė ir buv. Sibiro tremtinė
Stefanija Rūkienė. Me-
ninę dalį atliks dr. J. Brie-
dis.

Lietuvių visuomenė ir or-
ganizacijos kviečiamos gau-
siai dalyvauti. Organizaci-
jos vėliavų pakėlime ir pa-
maldose dalyvauja su savo
vėliavomis.

MIRĖ ŽUNALISTAS JUOZAS PRONSKUS

Kanadoje š. m. gegužės
21 d. mirė žurnalistas, LŽ
S-gos garbės narys, Juozas
Pronskus, sulaukęs 91 me-
tų amžiaus.

Velionis buvo gimęs 1893
m. Rumšaičių km., Ylakių
valsč. Laikraščiuose pradė-
jo bendradarbiauti 1912 m.
rašydamas feljetonus ir pa-
sirašydamas slapyvardžiu

KASA LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA
AKTYVAI 25,000,000 dolerių

KASOS VALANDOS:

MARQUETTE PARKE
2615 W. 71st St.
Chicago, IL 60629
tel. 737-2110

Savaitės dienomis:
10:00—6:00
Šeštadieniais:
10:00—2:00
Sekmadieniais
uždaryta

CICERO
1445 So. 50th Ave.
Cicero, IL 60650
tel. 656-2201

Antr. 3:00—6:00
Ketv. 3:00—6:00
Šešt. 10:00—12:00

MOKA:

9% už taupomąsias są-
skaitas (passbook)
10.5%, 10.75%, 11%
už terminuotus in-
dėlius (CD)
11% už IRA

SKOLINA:

Tik savo nariams žė-
mesniais nuošimčiais
ir geresnėmis sąly-
gomis.

KIEKVIENA SĄSKAITA IKI \$100,000.00
APDRAUSTA FEDERALINĖS VALDŽIOS.

Aklasmatė. Vėliau dirbo
Lietuvos Aido, Trimito, Lie-
tuvos žinių redakcijose.

Buvo Mažosios Lietuvos
Gelbėjimo komiteto narys,
dalyvavo Klaipėdos atvada-
vime, redagavo Klaipėdoje
Lietuvos Kaleivį, Vakarus,
dirbo Eltoje. Pasitraukęs
karo metu į Vakarus ir at-
sikėlęs į JAV, dirbo Nau-
jienose.

Senatvės dienas leido Mo-
nitobos provincijoje duk-
ters Mildos priežiūroje.

• Prel. Jonas A. Kučin-
gis, šv. Kazimiero parapijos
klebonas, Los Angeles, Ca.,
pasitraukia š. m. birželio 15
d. į pensiją ir jo vietoje
skiriamas kun. dr. Algirdas
Olšauskas, ilgametis šios
parapijos asistentas
šiuo metu parapijos tur-
tas siekia 3 milijonus dole-
rių ir nėra jokių skolų.

• Sol. Regina žymantai-
tė-Peters išvyko į Italiją,
kur birželio 22 d. koncer-
tuos kartu su Mario Sereni
Perugia miesto Morlachi
teatre. Koncertą rengia Pe-
rugia miesto burmistras ir
bus transliuojamas televi-
zijoje ir per radiją.

• A. A. Juzė Urbonavičiū-
tė-Januškienė, po ilgos ir
sunkios ligos mirė š. m. ge-
gužės 12 d. Etabicoke Gene-
ral Hospital, Kanadoje.

Velionės vyrui J. Januš-
kai, Dirvos skaitytojui,
reiškiamo užuojautą.

PATIKSLINIMAS

Po "Aušros" šokėjų gru-
pės nuotrauka (Dirva Nr.
20, 11 psl.) praleista vado-
vės Laimutės Antanėlienės
pavardė. Grupei vadovauja
Grazina Reškevičienė ir
Laimutė Antanėlienė.

Reikalinga aktyvi pensi-
ninkų pora pietų Floridoje
netoli jūros, sodo, daržo ir
baseino apžiūrėjimui. Už
tai gauna dviejų miegamų
jų namą gyventi. Skambin-
ti (305) 772-4455 arba
kreiptis į Dirvą tel. (216)
431-6344 arba rašyti į Dir-
vą P. O. Box 03206, Clevel-
land, Ohio 44103. (21-28)

• PERKANT IR PAR-
DUODANT NAMUS prašo-
me kreiptis į ČIPKUS
REALTY, 31715 Vine St.,
Willowick, Ohio 44094. Tel.
943-0910.